

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΟΥΣ 2021

Η οικονομία των ΗΠΑ και οι διμερείς οικονομικές σχέσεις με την Ελλάδα

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ, ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ, ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, ΣΙΚΑΓΟΥ

Ουάσιγκτων, Ιούλιος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	3
2.	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	4
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	9
4.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	11
5.	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	16
6.	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ)	17
7.	ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ – ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	19
8.	ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ)	23
	Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΠΑ ΕΤΟΥΣ 2021 ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
	Β. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΤΟΥΣ 2021 .... ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
	Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΤΟΥΣ 2021 ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.9	
9.	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ)	31
10.	ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΣΙΚΑΓΟ)	35
11.	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	35
12.	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)	36
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΗΠΑ	36
	ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ - ΗΠΑ	37
	ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΑ	38
	ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	40

Ρεπουμπλικανών Donald Trump. Ο Πρόεδρος Biden ορκίστηκε 46ος Πρόεδρος των ΗΠΑ στις 20.01.2021.

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες			
	2019	2020	2021
Πραγματικό ΑΕΠ (\$ τρισ.) ⁴	19,03	18,39	19,42
Ρυθμός Ανάπτυξης (%) ⁵	2,3	-3,4	5,7
Κατά κεφαλή ΑΕΠ (\$) ⁶	64,664	62,978	69,220
Ανεργία (%) ⁷	3,5	6,7	3,9
Πληθωρισμός - CPI (%) ⁸	1,8	1,2	7,1
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ) ⁹	105,23	125,18	124,76
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (έλλειμμα, % ΑΕΠ) ¹⁰	-4,7	-15,0	-12,4
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ) ¹¹	-2,4	-3,1	-3,6
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δισ. \$) ¹²	-498,4	-647,2	-821,6
Εξαγωγές (προϊόντων-υπηρεσιών, τρισ. \$) ¹³	3,76	2,13	2,53
Εισαγωγές (προϊόντων-υπηρεσιών, τρισ. \$) ¹⁴	4,26	2,81	3,39
Βραχυπρόθεσμο Επιτόκιο (total, per annum) ¹⁵	2,21	0,53	0,11
Μακροπρόθεσμο Επιτόκιο (total, per annum) ¹⁶	2,14	0,89	1,47

Πηγές: White House, OECD, BEA, BLS, CBO, FED of St. Louis (βλ. υποσημειώσεις 4-16).

Υπενθυμίζεται, λαμβανομένου υπόψη ότι προ πανδημίας (έως 2/2020) η οικονομία ΗΠΑ επεδείκνυε 11 συνεχή έτη ανάπτυξης -- με ετήσιο μέσο ρυθμό αύξησης ΑΕΠ περίπου 2% (συγκεκριμένα 2,3% το 2019, υψηλότερος ρυθμός μεταξύ των χωρών της Ομάδας G7), και ποσοστό ανεργίας 3,5% (2/2020, ιστορικό χαμηλό τελευταίων 50 ετών) -- η συρρίκνωση της α/οικονομίας κατά 3,4% το 2020, λόγω της πανδημίας, είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί από το 1946. Συνολικά, η συρρίκνωση της οικονομίας ήταν σημαντικά μικρότερη από τις προβλέψεις κατά την αρχή της πανδημίας (όταν η προβλεπόμενη ύφεση ήταν τουλάχιστον διπλάσια της τελικής του 2020), καθώς και μικρότερη από τις μειώσεις σε πολλές άλλες μεγάλες προηγμένες οικονομίες. Κατά τους αναλυτές, το γεγονός οφείλεται εν μέρει στην σχετική

⁴ FRED, <https://fred.stlouisfed.org/series/GDPC1>, <https://www.bea.gov/news/2020/gross-domestic-product-fourth-quarter-and-year-2019-third-estimate-corporate-profits>.

⁵ BEA, <https://www.bea.gov/news/glance>.

⁶ FRED, <https://fred.stlouisfed.org/series/A939RC0Q052SBEA>.

⁷ BLS, https://www.bls.gov/news.release/archives/empsit_01072022.pdf.

⁸ BLS, <https://www.bls.gov/opub/ted/2022/consumer-price-index-2021-in-review.htm>.

⁹ FRED, <https://fred.stlouisfed.org/series/GFDEGDQ188S>.

¹⁰ CBO, <https://www.cbo.gov/publication/57539>.

¹¹ BEA, <https://www.bea.gov/news/2022/us-international-transactions-fourth-quarter-and-year-2021>.

¹² Το ίδιο παραπάνω.

¹³ BEA, <https://www.bea.gov/news/2022/us-international-trade-goods-and-services-december-2021>.

¹⁴ Το ίδιο παραπάνω.

¹⁵ OECD, <https://data.oecd.org/interest/short-term-interest-rates.htm#indicator-chart>.

¹⁶ OECD, <https://data.oecd.org/interest/long-term-interest-rates.htm#indicator-chart>.

αποτελεσματικότητα της οικονομικής πολιτικής για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας (stimulus bills / σχέδια ενίσχυσης της οικονομίας) και στην ανθεκτικότητα της οικονομίας ΗΠΑ, αλλά, επίσης, στο σχετικά περιορισμένο εύρος μέτρων περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας.

Ως προς το έτος 2021, σύμφωνα με στοιχεία του Γραφείου BEA Bureau of Economic Analysis (¹⁷), συνολικά για το 2021 το α/ ΑΕΠ αυξήθηκε 5,7%, έναντι μείωσης 3,4% το 2020. Συναφώς, κατά το 2021 υπήρξε αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ κατά 10,1%, ή \$ 2,1 τρισ., σε συνολικό ονομαστικό ΑΕΠ τάξης \$ 23 τρισ., από μείωση 2,2%, ή \$ 478,9 δισ., το 2020.

Η εν λόγω ετήσια αύξηση οφείλεται σε επί μέρους αυξήσεις: α) της ιδιωτικής κατανάλωσης αγαθών (κυρίως παιχνιδιών, φαρμακευτικών, ειδών ένδυσης και υπόδησης, ειδών ψυχαγωγίας και οχημάτων) και υπηρεσιών (κυρίως εστίασης, καταλυμάτων, υγείας), β) των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου (πλην κατοικιών) για εξοπλισμό (κυρίως πληροφορικής) και προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας (ιδίως λογισμικό και έρευνα/ανάπτυξη), με μείωση ωστόσο των επενδύσεων για κτιριακές εγκαταστάσεις, γ) των εξαγωγών αγαθών (κυρίως κεφαλαιουχικών αγαθών), με μείωση ωστόσο των εξαγωγών υπηρεσιών, δ) των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου σε κατοικίες (κυρίως για κατασκευή νέων μονοκατοικιών), και ε) των επενδύσεων σε αποθέματα (ιδίως στο χονδρεμπόριο και ειδικότερα στις βιομηχανίες διαρκών αγαθών).

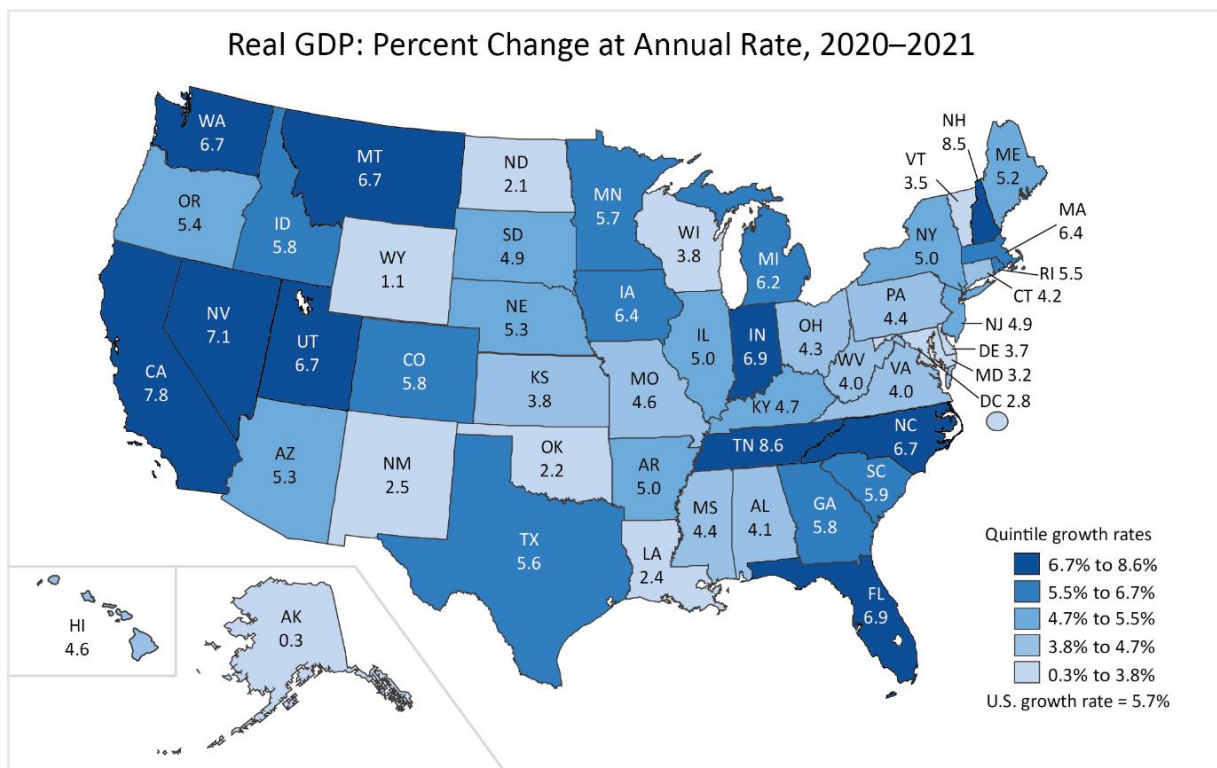
Ειδικότερα, κατά το α' τρίμηνο του 2021 κατεγράφη εντυπωσιακή αύξηση 6,4% ως απόρροια της ακολουθούμενης δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής στήριξης πολιτών και επιχειρήσεων, ενώ και κατά το β' τρίμηνο του 2021 διατηρήθηκε υψηλός ρυθμός ανάπτυξης 6,5%, με εξόχως θετική συμβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης και των ιδιωτικών επενδύσεων. Κατά το γ' τρίμηνο του ίδιου έτους, ωστόσο, παρατηρήθηκε εμφανής υποχώρηση του ρυθμού ανάπτυξης, σε 2,3%, κυρίως λόγω ανάκαμψης της πανδημίας (ραγδαία εξάπλωση της μετάλλαξης Δέλτα) και επιβολής νέων περιορισμών στη λειτουργία των επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα μειώθηκαν σημαντικά τα μέτρα στήριξης της οικονομίας. Εν συνεχεία, πάντως, το δ' τρίμηνο κατεγράφη η καλύτερη επίδοση της α/ οικονομίας κατά το 2021, με εκ νέου εντυπωσιακή αύξηση τάξης 6,9%.

Σε πολιτειακό επίπεδο, κατά το 2021 επίσης, σύμφωνα με την ανακοίνωση "Gross Domestic Product by State, 4th Quarter 2021 and Year 2021" (31/3) του α/Υπουργείου Εμπορίου (Υπηρεσίας BEA / Bureau of Economic Analysis), αναφορικά με τα προκαταρκτικά στοιχεία του ΑΕΠ ανά Πολιτεία ΗΠΑ για το σύνολο του έτους 2021, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε στις 50 Πολιτείες και στην ομοσπονδιακή Περιφέρεια Κολούμπια (District of Columbia / DC) με ποσοστιαία διακύμανση από 8,6% στην Πολιτεία Tennessee έως 0,3% στην Πολιτεία Alaska.

Παρατίθεται γράφημα χάρτη με απεικόνιση της αύξησης ΑΕΠ ανά Πολιτεία.

---

¹⁷ BEA, <https://www.bea.gov/news/2022/gross-domestic-product-fourth-quarter-and-year-2021-second-estimate>.

U.S. Bureau of Economic Analysis

Στην αύξηση του ΑΕΠ σε εθνικό επίπεδο (στην επικράτεια ΗΠΑ) κυρίως συνέβαλαν κλάδοι υπηρεσιών, όπως χρηματοπιστωτικές/ασφαλιστικές, πληροφορικής, και επαγγελματικές/επιστημονικές/τεχνικές. Ο χρηματοπιστωτικός και ασφαλιστικός κλάδος είχε την υψηλότερη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ στην Πολιτεία Tennessee, με την υψηλότερη επίδοση (8,6%).

Σύμφωνα με ανακοίνωση 7.1.2022 της Υπηρεσίας BLS/ Bureau of Labor Statistics του Υπουργείου Εργασίας ΗΠΑ, τον Δεκέμβριο 2021 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε περαιτέρω, διαμορφούμενο πλέον σε 3,9% (-0,3% από τον Νοέμβριο, βλ. σχετ.), με παράλληλη μείωση του συνολικού αριθμού ανέργων σε 6,3 εκ. (από 6,9 εκ.). Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας ΗΠΑ εξακολούθησαν να βελτιώνονται, προσεγγίζοντας τα αντίστοιχα προ πανδημίας επίπεδα (Φεβρουάριος 2020: ποσοστό ανεργίας 3,5% και συνολικός αριθμός ανέργων 5,7 εκατ.).

Σύμφωνα με ανακοίνωση 12.1.2022 της Υπηρεσίας BLS / Bureau of Labor Statistics του Υπουργείου Εργασίας, ο δείκτης τιμών καταναλωτή (CPI) αυξήθηκε (σε εποχικά προσαρμοσμένη βάση) κατά 0,5% τον Δεκέμβριο 2021 (εν συνεχεία προηγούμενης αύξησης 0,8% τον Νοέμβριο), ενώ τον ίδιο μήνα ο ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε σε 7%.

Στον παρακάτω Πίνακα 2 παρατίθεται η συνδρομή εκάστου οικονομικού τομέα στο ΑΕΠ της χώρας (ως % ΑΕΠ):

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Προστιθέμενη αξία οικονομικών τομέων, ως % ΑΕΠ ⁽¹⁸⁾

	2019	2020	2021
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	100,0	100,00	100,00
Ιδιωτικός τομέας	87,7	87,4	88
Γεωργία, δασοκομία, αλιεία	0,8	0,8	1,0
Εξόρυξη (συμπερ. πετρελαίου και φυσικού αερίου)	1,5	0,9	1,2
Υπηρεσίες κοινής ωφελείας	1,6	1,6	1,7
Κατασκευές	4,1	4,3	4,2
Μεταποίηση	11,0	10,8	11,2
Χονδρεμπόριο	6,0	5,8	6,0
Λιανεμπόριο	5,5	5,7	6,0
Μεταφορές και αποθήκευση	3,2	2,9	2,8
Τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής	5,2	5,6	5,7
Χρηματοπιστωτικές, μεσιτικές, ασφαλιστικές υπηρεσίες	21,0	22,3	21,2
Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες	12,8	12,8	12,9
Εκπαίδευση, υγεία, υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας	8,8	8,6	8,4
Τέχνες, ψυχαγωγία, φιλοξενία/ καταλύματα, εστίαση	4,2	3,3	3,7
Άλλες υπηρεσίες (εκτός από δημόσιες)	2,1	2,0	2,0
Δημόσιος τομέας	12,3	12,6	12,0
Ομοσπονδία	3,8	4,0	3,8
Πολιτείες και Τοπική Αυτοδιοίκηση	8,5	8,6	8,2

Προβλέψεις για τα επόμενα έτη.

Το διακομματικό χαρακτήρα Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου, CBO / Congressional Budget Office, δημοσίευσε στις 25.5.2022 την επικαιροποιημένη έκθεση προοπτικών της α/ οικονομίας “An Update to the Budget and Economic Outlook: 2022 to 2032”, στην οποία αναφέρονται εκτιμήσεις ΑΕΠ, αγοράς εργασίας, προϋπολογισμού (δαπανών, εσόδων, ελλείμματος), δημοσίου χρέους και πληθωρισμού για την αντίστοιχη 10ετή χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες προβλέψεις, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης θα κυμανθεί κατά την περίοδο 10ετούς αναφοράς σε επίπεδα άνω του μέσου όρου των τελευταίων δύο δεκαετιών, ενώ η ανεργία θα διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα. Μετά από δύο χρόνια συνεχόμενων υψηλών ελλειμμάτων, κατά μέσο όρο \$ 3 τρισ., καθώς και υψηλών επιπέδων δημόσιου χρέους, κατά το 2022 τόσο το έλλειμμα όσο και το χρέος θα περιοριστούν σημαντικά ως ποσοστό του ΑΕΠ. Ωστόσο, το έλλειμμα θα αυξηθεί εκ νέου τα προσεχή έτη σε υψηλά επίπεδα, ενώ το χρέος αναμένεται να ανέλθει σε ιστορικό υψηλό (ρεκόρ), για την οικονομία ΗΠΑ, το 2032. Ανησυχητικές εξελίξεις είναι η άνοδος του κόστους κοινωνικής ασφάλισης και

¹⁸ BEA, <https://www.bea.gov/data/gdp/gdp-industry> (και κατόπιν κατάλληλης επεξεργασίας).

υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και του κόστους εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, οποίες εξελίξεις αμφότερες υπονομεύουν την εξέλιξη των δημόσιων εσόδων, οδηγώντας σε περαιτέρω επιβάρυνση του ήδη υψηλού δημόσιου χρέους.

ΑΕΠ.

Η παραγωγή αναμένεται να υπερβεί το υφιστάμενο δυναμικό (μέγιστο εφικτό επίπεδο) περί τα μέσα του 2022, καθώς η οικονομία εξακολουθεί να αναπτύσσεται μετά την κάμψη λόγω πανδημίας, και τη σημαντική ύφεση των αρχών του 2020. Εκτιμάται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 3,1% το 2022 (από 5,5% το 2021) και 2,2% το 2023, ενώ ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ αναμένεται να σταθεροποιηθεί μεταξύ 1,5%-1,7% για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς έως το 2032. Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ φθίνει μετά το 2022 κυρίως λόγω σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής και σταδιακής μείωσης της δημοσιονομικής στήριξης.

Αγορά εργασίας.

Εκτιμάται βελτίωση καθ' όλο το 2022, με επαναφορά της απασχόλησης σε προπανδημικά επίπεδα περί τα μέσα του έτους, ενώ το ποσοστό ανεργίας, 3,7% κατά το 2022 (από 5,4% το 2021), θα μειωθεί σε προπανδημικά επίπεδα (3,5%) περί τα μέσα του 2023, και, εν συνεχεία, θα παραμείνει κάτω του 4% για τα επόμενα χρόνια, κλιμακούμενο σε 4,5% περί το 2032.

Έλλειμμα.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται για το 2022 σε \$ 1 τρισ. (4,2% του ΑΕΠ), από \$ 2,8 τρισ. το 2021, καθώς μειώνονται οι δαπάνες για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όμως με αυξητική τάση για τα επόμενα έτη και κλιμάκωση το 2032, κατ' εκτίμηση σε \$ 2,3 τρισ. (6,1% του ΑΕΠ). Σωρευτικά, κατά τη 10ετία, το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται σε \$ 15,7 τρισ., ανερχόμενο κατά μέσο όρο σε 5,1% του ΑΕΠ (ή \$ 1,6 τρισ. για την περίοδο 2023-2032).

Χρέος.

Παρά τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα κατά τη 2ετία της πανδημίας, το ομοσπονδιακό χρέος προβλέπεται να μειωθεί από 100% του ΑΕΠ στα τέλη του 2021 σε 96% το 2023, λόγω διατήρησης του πληθωρισμού σε υψηλά επίπεδα και αύξησης της πραγματικής παραγωγής. Καθώς εκτιμάται αύξηση των ελλειμάτων μετά το 2023, το χρέος θα αυξάνεται σταδιακά έως το 110% του ΑΕΠ το 2032 (ιστορικά υψηλότερο), ενώ, σύμφωνα με τις προβλέψεις, θα αυξάνεται επίσης κατά τις επόμενες δύο δεκαετίες, έως 185% του ΑΕΠ το 2052.

Δαπάνες και Έσοδα.

Οι ομοσπονδιακές δαπάνες θα ανέλθουν σε \$ 5,8 τρισ., ή σε 24% του ΑΕΠ, κατά το 2022, με τάση αποκλιμάκωσης, ως ποσοστό του ΑΕΠ, τα προσεχή χρόνια, οποία όμως τάση αντιστρέφεται σταδιακά και οι δαπάνες εκτιμώνται εκ νέου σε 24% του ΑΕΠ στο τέλος του 2032. Από το 1946, οι δαπάνες έχουν ανέλθει σε αυτό το επίπεδο, ή το έχουν υπερβεί, τρεις μόνο φορές, το 2009, 2020 και 2021, ήτοι σε περιόδους ύφεσης ή πανδημίας.

Τα έσοδα εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε \$4,8 τρισ. (20% του ΑΕΠ) το 2022, που αντιστοιχεί στο υψηλότερο επίπεδο τους σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας σε περισσότερες από δύο δεκαετίες. Τα προσεχή έτη τα έσοδα αναμένεται να μειωθούν ως ποσοστό του ΑΕΠ πριν αυξηθούν εκ νέου το 2026 και το 2027 και στη συνέχεια σταθεροποιηθούν (2028-2032).

Πληθωρισμός.

Σε υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων τεσσάρων δεκαετιών από τα μέσα του 2021, ο πληθωρισμός παραμένει αρχικά υψηλός το 2022, συντηρούμενος από την ανισορροπία υψηλής

ζήτησης και περιορισμένης προσφοράς στις αγορές αγαθών, υπηρεσιών και εργασίας, ενώ, εκτιμάται, θα αρχίσει να υποχωρεί κατά το δεύτερο μισό του τρ.έ. Καθώς η τάση αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού συνεχίζεται καθ' όλο το 2023, λόγω βελτίωσης στον πόλο προσφοράς, μείωσης των τιμών ενέργειας, και σχετικής σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, ο ΔΤΚ (CPI) εκτιμάται θα διαμορφωθεί σε 4,7% το 2022 (από 6,7% το 2021), και σε 2,7% το 2023, με σύγκλιση προς τον μακροπρόθεσμο στόχο της Ομοσπονδιακής Τράπεζας ΗΠΑ (FED), περίπου 2% το 2024.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Οικονομική πολιτική προηγούμενης Διοίκησης Trump.

Κατά τον απολογισμό (1/2021) του Οικονομικού Συμβουλίου του Λ. Οίκου (2021 Economic Report of the President), υπό τη Διοίκηση του Προέδρου Trump (οποία έχασε τις εκλογές Νοεμβρίου 2020 και αντικαταστάθηκε ως κυβέρνηση ΗΠΑ στις 20.1.2021) ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις επιδόσεις της α/ οικονομίας προ πανδημίας, σε γενικό πλαίσιο πολιτικής "America First", όπως α) η μείωση της ανεργίας σε 3,5% τον Φεβρουάριο 2020 (χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 50 ετών), και β) η τότε κορύφωση της α/ οικονομίας (ΑΕΠ +2,3% το 2019, υψηλότερος ρυθμός μεταξύ των χωρών της Ομάδας G7), μετά από 10ετή συνεχή αυξητική πορεία, μέσω γ) της επαναδιαπραγμάτευσης και σύναψης νέων εμπορικών συμφωνιών, με χώρες όπως ο Καναδάς, το Μεξικό, η Κίνα, η Ιαπωνία και η Κορέα, παράγοντα στον οποίο αποδόθηκε κυρίως η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Σε επίπεδο νομισματικής πολιτικής, η Ομοσπονδιακή Κεντρική Τράπεζα ΗΠΑ (Fed / Federal Reserve) εφάρμοζε από τα μέσα Μαρτίου 2020 πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης για ενίσχυση της ρευστότητας της α/οικονομίας με "επιθετικό τρόπο" (μείωση επιτοκίων στο μηδέν το Μάρτιο 2020 και παρεμβάσεις ανοικτής αγοράς), περιορισμό της ανεργίας και την ταχύτερη ανάκαμψη της οικονομίας από την πανδημία κορωνοϊού. Παράλληλα, είχε υιοθετήσει προγράμματα παροχής δανείων (τάξης \$ 2,3 τρισ.) για ενίσχυση ΜΜΕπιχ., Πολιτειών και Δήμων, ενέργειες της Fed που υπερέβησαν σημαντικά τις αντίστοιχες κατά την Μεγάλη Ύφεση, βάσει της εκτίμησης ότι η ύφεση της οικονομίας θα είναι βαθύτερη και η περίοδος ανάκαμψης θα απαιτήσει περισσότερο χρόνο.

Οικονομική Πολιτική Διοίκησης Biden 2021.

Ο Πρόεδρος Biden, από ανάληψης της διακυβέρνησης της χώρας 20.1.2021, εστίασε σε προτεραιότητες στο εσωτερικό της χώρας για ενίσχυση της υγειονομικής ασφάλειας και της οικονομίας, με άμεση δρομολόγηση θετικών εξελίξεων για τους Αμερικανούς εργαζόμενους μέσω αύξησης επενδύσεων. Μεταξύ των πρώτων προτεραιοτήτων του συμπεριλαμβάνονταν η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων, η εφαρμογή πολιτικών καθαρής ενέργειας, η ενίσχυση της έρευνας/ανάπτυξης, και η αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού από την Κίνα.

Ειδικότερα, η κυβέρνηση Biden υιοθέτησε πολιτική αύξησης των κρατικών δαπανών με στόχο την ενίσχυση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας, η οποία είχε δεχθεί ισχυρό πλήγμα από την πανδημία. Στο πλαίσιο αυτό, το "American Rescue Plan" (ARP¹⁹), ύψους \$1,9 τρισ.,

¹⁹ Congress, H.R.1319 - American Rescue Plan Act of 2021, <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/1319/text>.

αποτελέσει πρώτο δείγμα γραφής, παρέχοντας μεγάλο εύρος εισοδηματικών ενισχύσεων (παροχές σε μετρητά, έκτακτα επιδόματα, επιστροφές φόρων). Ακολούθησε το "Infrastructure Investment and Jobs Act" (IIJA, ²⁰) -- δεύτερο ορόσημο του τρίπτυχου πολιτικών της αμερικανικής ηγεσίας για την ανάταξη της οικονομικής δραστηριότητας και την ενίσχυση των αναπτυξιακών προοπτικών της αμερικανικής οικονομίας -- το οποίο περιλαμβάνει δαπάνες συνολικού ύψους περίπου \$ 1,2 τρισ. σε 5ετή χρονική περίοδο (2021-2026), κυρίως για χρηματοδότηση έργων υποδομής (οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, συστήματα ηλεκτροδότησης και υδροδότησης, επέκταση ευρυζωνικών δικτύων). Σημειώνεται ότι αν και ο Πρόεδρος Biden είχε εξαγγείλει τις βασικές παραμέτρους του σχετικού νομοσχεδίου για αποκατάσταση και δημιουργία νέων υποδομών ήδη από τα τέλη Μαρτίου 2021, χρειάστηκε να παρέλθουν 8 περίπου μήνες προκειμένου να εξασφαλισθεί η απαραίτητη διακομματική συναίνεση για την εισαγωγή της νομοθεσίας στην αμερικανική έννομη τάξη, απέχοντας σημαντικά από τις αρχικές εξαγγελίες τόσο ως προς τον συνολικό προϋπολογισμό (\$ 1,2 τρισ. αντί για \$ 2,25 τρισ.) όσο και το εύρος των χρηματοδοτούμενων δράσεων. Συναφώς, επισημαίνεται, το τρίτο σκέλος των μεταρρυθμίσεων για ανάταξη της αμερικανικής οικονομίας, γνωστό ως "Build Back Better Act" (BBBA, ²¹) με εκτιμώμενο προϋπολογισμό \$1,75 τρισ., που αφορά κυρίως δαπάνες για την καταπολέμηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, αλλά και εκπαίδευσης και ενίσχυσης του κοινωνικού ιστού (στέγασης, υγείας, κοινωνικής μέριμνας κ.ά.), δεν έχει εξασφαλίσει ακόμη την έγκριση της Γερουσίας. Πέραν αυτού του βασικού τρίπτυχου, για υλοποίηση των στόχων του ο Α/ Πρόεδρος εισήγαγε πλαίσιο πολιτικών ενίσχυσης της α/ οικονομίας όπως, μεταξύ άλλων, οι πολιτικές "American Jobs Plan" (AJP, ²²), "The Made in America Tax Plan" (²³), "American Families Plan" (AFP, ²⁴), και "Buy American" (²⁵).

Από πλευράς Ομοσπονδιακής Τράπεζας ΗΠΑ / FED, επισημαίνεται η καθυστερημένη ανάδειξη του, επί πολλούς μήνες καλπάζοντος, πληθωρισμού σε σημαντικό πρόβλημα για την αμερικανική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, η α/ Κεντρική Τράπεζα διατήρησε για το σύνολο του παρελθόντος έτους το παρεμβατικό επιτόκιο αμετάβλητο, σε εύρος διακύμανσης 0-0,25%, διατηρώντας παράλληλα σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα νομισματικής πολιτικής, της ποσοτικής χαλάρωσης (QE), που η ίδια υιοθέτησε από έναρξης της πανδημίας, με τη μορφή μηνιαίων "ενέσεων" ρευστότητας στο οικονομικό σύστημα της χώρας μέσω παρεμβάσεων ανοικτής αγοράς. Η πολιτική της FED τροποποιήθηκε εν μέρει, κατά το σκέλος που αφορά τη σταδιακή μείωση του προγράμματος αγοράς κινητών αξιών, μηνιαίου ύψους \$ 120 δισ., μόλις τον παρελθόντα Νοέμβριο, με μείωση των προγραμματισμένων αγορών κατά \$ 15 δισ. μηνιαίως (έγγραφο μας ΑΠ: 2590 - 8.11.21), μείωση η οποία διπλασιάστηκε τον αμέσως επόμενο μήνα, όταν αποφασίστηκε ο διπλασιασμός του προγράμματος tapering, στα \$ 30 δισ. μηνιαίως, με στόχο τον τερματισμό της παροχής ρευστότητας στην αμερικανική οικονομία, νωρίτερα, τον Μάρτιο 2022.

---

²⁰ Congress, H.R.3684 - Infrastructure Investment and Jobs Act, <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/3684/text>.

²¹ Congress, H.R.5376 - Build Back Better Act, <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/5376>.

²² White House, FACT SHEET: The American Jobs Plan, <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/03/31/fact-sheet-the-american-jobs-plan/>.

²³ Treasury, The Made in America Tax Plan, https://home.treasury.gov/system/files/136/MadeInAmericaTaxPlan_Report.pdf.

²⁴ White House, FACT SHEET: The American Families Plan, <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/04/28/fact-sheet-the-american-families-plan/>.

²⁵ White House, Buy American, <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/01/25/president-biden-to-sign-executive-order-strengthening-buy-american-provisions-ensuring-future-of-america-is-made-in-america-by-all-of-americas-workers/>.

Σε ανασκόπηση του πρώτου έτους διακυβέρνησής του, στο πλαίσιο της καθιερωμένης ετήσιας ομιλίας του στο Κογκρέσο "State of the Union Address" (3/2022) ο Πρόεδρος Biden αναγνώρισε τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο μέσος Αμερικανός πολίτης στην καθημερινότητα του, τη σημαντικότητα των οποίων επιχείρησε να μετριάσει αναφερόμενος στις πολυάριθμες νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν το 2021 (6,5 εκ.), ως αποτέλεσμα των νομοθετικών πρωτοβουλιών της κυβέρνησής του που οδήγησαν στην καταγραφή του υψηλότερου ρυθμού ανάπτυξης της α/ οικονομίας τα τελευταία 40 έτη (+5,7% κατά το 2021). Παράλληλα, υποσχόμενος καλύτερες μέρες για το μέλλον, αναφέρθηκε εκ νέου στον Νόμο "Infrastructure Investment and Jobs Act" (IIJA) ως οχήματος που, μέσω επενδύσεων σε υποδομές και νέες τεχνολογίες, θα μετασχηματίσει την α/ οικονομία δίνοντας νέες προοπτικές και διασφαλίζοντας τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι νέων αναδυόμενων δυνάμεων, όπως η Κίνα. Αυτό θα καταστεί εφικτό με σεβασμό, παράλληλα, στις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις των ΗΠΑ, για τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, ενώ επίσης θα δίδεται έμφαση στην ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας και παραγωγής, προϊόντα της οποίας θα απορροφώνται κατά προτεραιότητα στις νέες ή υπό αναβάθμιση υποδομές της χώρας, μέσω του πλέγματος πολιτικών "Buy American".

Σε ό,τι αφορά το πλέον ακανθώδες ζήτημα, ήτοι τον αυξανόμενο πληθωρισμό, ο Πρόεδρος Biden έχει πολλάκις αναφέρει ως γενεσιουργό αιτία την αναποτελεσματική λειτουργία της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας εν μέσω των δυσχερών συνθηκών της πανδημίας κορονοϊού. Ως προς την εφοδιαστική αλυσίδα, έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες επαναπατρισμού της παραγωγής κρίσιμων προϊόντων, όπως ημιαγωγών (semi-conductors), ενώ η σταδιακή εξισορρόπηση ζήτησης και προσφοράς αναμένεται να περιορίσει τις αυξημένες πληθωριστικές πιέσεις.

4. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Ανακοινώθηκε 1.3.2022 από το Γραφείο Εμπορικού Αντιπροσώπου ΗΠΑ (USTR), η Έκθεση "2022 Trade Policy Agenda and 2021 Annual Report of The President of The United States on The Trade Agreements Program", ⁽²⁶⁾, η οποία υποβάλλεται ετησίως από το Γραφείο USTR στο Κογκρέσο, βάσει της κείμενης εμπορικής νομοθεσίας (Section 163, Trade Act of 1974).

Σύμφωνα με την ανακοίνωση USTR, στην εν θέματι έκθεση καταγράφονται οι βασικές παράμετροι της εμπορικής πολιτικής ΗΠΑ κατά το έτος 2021 (πρώτου έτους διακυβέρνησης της Διοίκησης Biden, από ανάληψη 1/2021), και αναφέρονται οι σημαντικότερες επιτυχίες της πολιτικής και οι τρέχουσες επιδιώξεις για οικονομική ανάπτυξη και ευημερία των Α/ εργαζομένων/πολιτών. Ειδικότερα, προτεραιότητες κατά το έτος 2021 ήταν: α) πρωτίστως, η ενίσχυση των εργαζομένων και των δικαιωμάτων τους, β) η επίτευξη νέων συμφωνιών με χώρες - εμπορικούς εταίρους ΗΠΑ, αλλά και η ανανέωση των υφιστάμενων διμερών/πολυμερών εμπορικών σχέσεων και η δημιουργία συμμαχιών, σε βάση κοινών αξιών και προτεραιοτήτων, και γ) η δημιουργία, από κοινού με το Κογκρέσο, και παράγοντες της αγοράς, μιας εγχώριας περιεκτικής πολιτικής που διασφαλίζει τη διάχυση των ωφελειών του διεθνούς εμπορίου σε όλους. Ως επιτυχίες-ορόσημα που επετεύχθησαν αναφέρονται: α) η προαγωγή βιώσιμων πρακτικών για το περιβάλλον μέσω της εμπορικής πολιτικής, β) η επιβολή των προνοιών που

²⁶ USTR, <https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2022/march/ustr-releases-2022-presidents-trade-policy-agenda-and-2021-annual-report>.

περιλαμβάνονται στις υφιστάμενες εμπορικές συμφωνίες, γ) η ενίσχυση των παγκόσμιων εφοδιαστικών αλυσίδων, δ) η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, και, ειδικώς, ε) η προσαρμογή της διμερούς εμπορικής σχέσης με την Κίνα, για διαμόρφωση καλύτερων όρων διεθνούς ανταγωνισμού και προάσπιση των συμφερόντων των α/ επιχειρήσεων και Α/ εργαζομένων.

Κατά το 2022 αναμένεται μεγαλύτερη πρόοδος στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων εμπορικής πολιτικής ΗΠΑ, καθώς η α/ οικονομία ανακάμπτει από τις επιπτώσεις της πανδημίας και ενισχύεται το πλέγμα αναπτυξιακών πολιτικών “Build Back Better”, εθνικής ανάταξης, με έμφαση στην ανάπτυξη των διεθνών συνεργειών ΗΠΑ και στον συντονισμό με τους εμπορικούς εταίρους, όπως, ιδιαιτέρως, στο Οικονομικό Πλαίσιο Ινδο-Ειρηνικού (Indo-Pacific Economic Framework).

Στην εν θέματι Έκθεση περιλαμβάνονται, με αναφορά σε ζητήματα έτους 2021 (αλλά και 2022 περιορισμένα), δύο κύριες ενότητες: 1) “The President’s 2022 Trade Policy Agenda”, περί θεματολογίας και προτεραιοτήτων εμπορικής πολιτικής, και 2) “The 2021 Annual Report Of The President On The Trade Agreements Program”, για ειδικότερα ζητήματα: α) εμπορικές συμφωνίες και διαπραγματεύσεις, β) επιβολή εμπορικής νομοθεσίας, και σε πλαίσιο Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), γ) δράσεις/πολιτικές έναντι εμπορικών εταίρων σε ευρύ φάσμα θεματολογίας διεθνούς εμπορίου (δικαιώματα εργαζομένων, ΜΜΕπιχ., εμπόριο αγροτικών προϊόντων, ψηφιακό εμπόριο, προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, μεταποίηση/εφοδιαστικές αλυσίδες, περιβαλλοντική προστασία μέσω εμπορικών πρακτικών, διεθνής αγορά εργασίας και εμπορικές σχέσεις, ανάπτυξη δυναμικού διεθνών δομών εμπορίου, ΟΟΣΑ), δ) θεματολογία ΠΟΕ (ξεχωριστή ενότητα), και ε) θεσμικά ζητήματα διυπουργικού συντονισμού κατά την υλοποίηση της α/ εμπορικής πολιτικής.

Ειδικότερα, στην πρώτη παραπάνω ενότητα, περί προτεραιοτήτων της Διοίκησης Biden (και για το 2022), αναφέρονται στοιχεία σχεδιασμού εμπορικής πολιτικής για επίτευξη των παρακάτω επί μέρους στόχων.

A. Εργατοκεντρική εμπορική πολιτική (“worker-centered trade policy”).

1. Ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

- Στο πλαίσιο της νέας εργατοκεντρικής εμπορικής πολιτικής τονίζεται η δέσμευση στην αξιοποίηση των εμπορικών συμφωνιών/εργαλείων/σχέσεων για ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
- Διμερώς, όπως μέσω της Συμφωνίας USMCA και του προβλεπόμενου σε αυτή μηχανισμού RRM / Rapid Response Mechanism.
- Πολυμερώς, μέσω σειράς διεθνών πρωτοβουλιών όπως η πρόταση σε πλαίσιο ΠΟΕ για την καταπολέμηση της καταναγκαστικής εργασίας σε αλιευτικά σκάφη, η συνεργασία σε πλαίσιο G7 για την καταπολέμηση της καταναγκαστικής εργασίας σε εφοδιαστικές αλυσίδες, αλλά και μέσω συνεργειών σε πλαίσιο χωρών ΟΟΣΑ, ASEAN, APEC, ΕΕ (/TTC).

2. Απεξάρτηση από τη χρήση άνθρακα και προαγωγή βιώσιμων περιβαλλοντικών πρακτικών.

- Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η προώθηση βιώσιμων περιβαλλοντικών πρακτικών είναι κορυφαίες προτεραιότητες. Πλέον, το εμπόριο, αντί να επιδρά δυσμενώς στις σχετικές προκλήσεις, μπορεί, μέσω κατάλληλης πολιτικής, να συμβάλλει θετικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στηρίζοντας τις ειδικότερες πολιτικές περιβαλλοντικής προστασίας.
- Επιδιώκονται, επομένως, νέου τύπου συμφωνίες και προσεγγίσεις για επίτευξη των κλιματικών στόχων και προστασία του περιβάλλοντος, όπως η τομεακή ρύθμιση για το εμπόριο χάλυβα και αλουμινίου με την ΕΕ (χρήσης “καθαρής” παραγωγής για μείωση εκπομπών άνθρακα).

- Σε πλαίσιο περιφερειακών/πολυμερών συνεργασιών (ΠΟΕ, ΟΟΣΑ, APEC, ΕΕ, Οικονομικό Πλαίσιο Ινδο-Ειρηνικού) προωθούνται περιβαλλοντικά πρότυπα και κλιματικοί στόχοι, μέσω αξιοποίησης πόρων, τεχνολογιών και επενδύσεων, για αύξηση των υποδομών καθαρής ενέργειας και του εμπορίου κλιματικά φιλικών προϊόντων/υπηρεσιών και τεχνολογιών.

3. Στήριξη του γεωργικού τομέα ΗΠΑ.

- Εξέχουσας σημασίας, ο σχεδιασμός κατάλληλης εμπορικής πολιτικής, για την ευημερία των αγροτών και μεταποιητών/παραγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων (που βρίσκονται στη βάση της εργατοκεντρικής προσέγγισης), με έμφαση σε πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης αλλά και διεκδίκησης, διεθνώς, ισότιμων όρων εμπορικού ανταγωνισμού.
- Αξιοποίηση των υφιστάμενων Συμφωνιών TIFA (Trade and Investment Framework Agreements) και FTA (Free Trade Agreements) για ενίσχυση των γεωργικών εξαγωγών.
- Οι ΗΠΑ αξιοποίησαν επιτυχώς τέτοιες συμφωνίες σε σειρά περιπτώσεων κατά το 2021, όπως έναντι των χωρών: Ηνωμένο Βασίλειο (ειδικώς για συμφωνία ποσοστώσεων προϊόντων, εν συνεχεία του Brexit), Ινδία, Βιετνάμ, Φιλιππίνες, Κολομβία και Καναδά (για διευθέτηση διμερούς διαφωνίας, στο πλαίσιο της USMCA, επί ποσοστώσεων α/ γαλακτοκομικών προϊόντων στην καναδική αγορά).

4. Διασφάλιση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων.

- Για στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης, στο πλαίσιο της εργατοκεντρικής πολιτικής, είναι κρίσιμη η σημασία των εφοδιαστικών αλυσίδων στο διεθνές εμπορικό σύστημα, ενώ οι διαταραχές λειτουργίας τους παγκοσμίως, λόγω της πανδημίας COVID-19, ανέδειξαν το ζήτημα της ευαλωτότητάς τους σε εξωτερικούς παράγοντες.
- Για ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων ο Πρόεδρος Biden εξέδωσε την Εκτελεστική Απόφαση “America Supply Chains” (2/2021), βάσει οποίας πραγματοποιήθηκε 3μηνη σχετική έρευνα για σχεδιασμό ολοκληρωμένης κυβερνητικής προσέγγισης σε τέσσερις κατηγορίες προϊόντων υψηλής προτεραιότητας: ημιαγωγούς, μπαταρίες μεγάλης χωρητικότητας, κρίσιμα ορυκτά / πρώτες ύλες και φαρμακευτικά / συστατικά φαρμακευτικών. Ως αποτέλεσμα, ιδρύθηκε η Διυπουργική Ο.Ε. “Supply Chain Trade Task Force” (αρμοδιότητας Γραφείου USTR) για εντοπισμό σχετικών αθέμιτων εμπορικών πρακτικών ξένων χωρών και ευκαιριών αξιοποίησης των υφιστάμενων αλλά και των μελλοντικών συμφωνιών ΗΠΑ για ενίσχυση των εφοδιαστικών αλυσίδων, συλλογικά και με τους διεθνείς εταίρους.
- Συνεχίζονται κατά το 2022 οι προσπάθειες ενίσχυσης των εφοδιαστικών αλυσίδων, για προάσπιση της εθνικής/οικονομικής ασφάλειας, ευρωστίας των ΜΜΕπιχ. και των Α/εργαζομένων, σε βάση προδιαγραφών περιβαλλοντικής προστασίας και συνεργασίας με τους διεθνείς εταίρους.

5. Αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Στο πλαίσιο της εργατοκεντρικής προσέγγισης (βάση της ανάπτυξης), το Γραφείο USTR, σε συντονισμό με λοιπές συναρμόδιες Υπηρεσίες ΗΠΑ, υλοποιεί την εμπορική νομοθεσία για αντιμετώπιση της πανδημίας και των σχετικών επιπτώσεων, εγχώρια και παγκοσμίως (δωρεές εμβολίων μέσω COVAX, επενδύσεις στην παραγωγή εμβολίων και σε υποδομές διανομής, αντιμετώπιση εμποδίων στη διανομή εμβολίων/υγειονομικών προϊόντων, παραίτηση/waiver από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας εμβολίων σε πλαίσιο ΠΟΕ).

B. Αναδιάταξη της εμπορικής σχέσης ΗΠΑ-Κίνας.

Οι διμερείς σχέσεις των δύο μεγαλύτερων οικονομιών παγκοσμίως, περίπλοκες και ανταγωνιστικές, επηρεάζουν το διεθνές οικονομικό/εμπορικό σύστημα, ενώ η Κίνα, κρατικά ελεγχόμενη οικονομία, εφαρμόζει σειρά αθέμιτων βιομηχανικών και εμπορικών πρακτικών προκαλώντας πλειάδα στρεβλώσεων στην παγκόσμια αγορά και στις εφοδιαστικές αλυσίδες.

Οι ΗΠΑ υφίστανται σοβαρή ζημία σε επίπεδο εγχώριας παραγωγής, επενδύσεων ακόμα και εγχώριας κατανάλωσης, ενώ τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κίνας οφείλονται στις συνθήκες φθηνής αγοράς εργασίας της, έλλειψης περιβαλλοντικών προνοιών, και αθέμιτου διεθνούς ανταγωνισμού λόγω των κ/ επιδοτήσεων.

Η προσέγγιση της Διοίκησης ΗΠΑ στα εν λόγω ζητήματα, για αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, είναι ολιστική, δραστική και μακροπρόθεσμη: α) Στο εσωτερικό, βάσει των επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της πολιτικής Build Back Better, για ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ, αλλά και των πολιτικών ενίσχυσης των εγχώριων/διεθνών εφοδιαστικών αλυσίδων (με ειδικά μέτρα αντιμετώπισης της καταναγκαστικής εργασίας στις περιοχές Xinjiang και Uyghur). Χρησιμοποιούνται όλα τα δυνατά εργαλεία εμπορικής πολιτικής, υφιστάμενα και νέα, κατά τρόπο που δε θα υπονομεύσει την α/οικονομία. β) Διεθνώς, βάσει της συνεργασίας με τους εμπορικούς εταίρους, στο πλαίσιο του κοινού συστήματος αξιών ελεύθερης αγοράς.

Γ. Συνεργασία με εμπορικούς εταίρους και πολυμερείς οργανισμούς.

Κοινοί στόχοι με τους εμπορικούς εταίρους ΗΠΑ είναι η ενίσχυση της μεσαίας τάξης, η μείωση της εισοδηματικής ανισότητας, και η ενίσχυση των κινήτρων για δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Για επίτευξη των στόχων αυτών οι ΗΠΑ εφαρμόζουν κατάλληλη εμπορική πολιτική και ενισχύουν τις συνέργειες με τους εμπορικούς εταίρους, καθώς και τη δέσμευσή τους στο πλαίσιο πολυμερών οργανισμών, συμβάλλοντας στην αναγκαία μεταρρύθμιση του παγκόσμιου οικονομικού/εμπορικού συστήματος. Σε πλαίσιο πολυμερούς συνεργασίας έχουν υιοθετηθεί οι ακόλουθες προσεγγίσεις:

- Οικονομικό Πλαίσιο Ινδο-Ειρηνικού: Στόχος, μέσω του Indo-Pacific Economic Framework, είναι η σύσφιξη της οικονομικής συνεργασίας στη δυναμική αυτή περιοχή, υψηλής στρατηγικής σημασίας για τις ΗΠΑ (για λόγους εθνικής ασφάλειας, διεθνούς ανταγωνιστικότητας και βιώσιμης ανάπτυξης), όπου δρουν σημαντικοί εμπορικοί εταίροι (με υφιστάμενες διμερείς εμπορικές Συμφωνίες FTA). Η πολυμερής οικονομική συνεργασία θα καλύψει μεγάλο εύρος θεματολογίας όπως: δίκαιο και βιώσιμο εμπόριο, εργατικά δικαιώματα, ψηφιακή μετάβαση, ανθεκτικότητα εφοδιαστικών αλυσίδων, υποδομές, μετάβαση στη χρήση καθαρών μορφών ενέργειας, φορολόγηση, καταπολέμηση της διαφθοράς, πολιτική ανταγωνισμού και διευκόλυνση του εμπορίου.
- Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ): Σε αναγνώριση της ανάγκης μεταρρύθμισης των λειτουργιών του Οργανισμού, για αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων του διεθνούς οικονομικού συστήματος, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να συμβάλουν στην πολυμερή συνεργασία για τις σχετικές μεταρρυθμίσεις (για αποτελεσματικότητα των διαπραγματευτικών μηχανισμών και διαφάνεια, συμμόρφωση των μελών και τήρηση δεσμεύσεων, αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και των στρεβλώσεων της αγοράς), βάσει των προτεραιοτήτων της εργατοκεντρικής προσέγγισης, για την προστασία του περιβάλλοντος και των εργατικών δικαιωμάτων, και την αύξηση της παγκόσμιας ευημερίας.
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ): Βεβαίως, εξίσου σημαντικό για τις ΗΠΑ πλαίσιο πολυμερούς συνεργασίας, σε βάση διεθνούς αναγνώρισης της σημασίας του δίκαιου εμπορίου και της προώθησης της α/ εργατοκεντρικής προσέγγισης. Σε προάσπιση των α/ οικονομικών συμφερόντων, η Διοίκηση ΗΠΑ εστίασε στα ζητήματα της διαπραγματεύσεως της διεθνούς συμφωνίας επιβολής ελάχιστου φόρου πολυεθνικών επιχειρήσεων και της αντιμετώπισης των επιβαρυντικών, για τις πολυεθνικές των ΗΠΑ, φόρων ψηφιακών υπηρεσιών (DST). Σε αυτό το πλαίσιο, σημαντικές επιτυχίες για τις ΗΠΑ ήταν κατά το 2021: α) η Συμφωνία (G20) για τη λήξη του επίζημιου παγκόσμιου ανταγωνισμού μειώσεων της φορολογίας πολυεθνικών επιχειρήσεων, και β) η ιστορική συμφωνία με σειρά κρατών-μελών (Ινδία, Τουρκία, Αυστρία, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία και ΗΒ) για αναστολή των φόρων DST

σε α/εταιρείες, έως την εφαρμογή του Πυλώνα 1 του σχετικού πλαισίου ΟΟΣΑ (G20 Inclusive Framework).

- Διμερείς Πρωτοβουλίες: Τονίζεται η χρήση της εμπορικής πολιτικής για επιδιόρθωση/ενίσχυση των σχέσεων με τις χώρες - οικονομικούς εταίρους των ΗΠΑ, και στήριξη της εργατοκεντρικής προσέγγισης σε παγκόσμιο επίπεδο. Αναφέρονται ειδικότερες πτυχές διεθνούς συνεργασίας με σειρά εταίρων, όπως, μεταξύ άλλων, με ΕΕ, Ινδία (επανεκκίνηση διμερούς πλαισίου TPF / Trade Policy Forum), Ιαπωνία (εκκίνηση του διμερούς πλαισίου JPT / Japan Partnership on Trade), AfCFTA / African Continental Free Trade Area (υποστήριξη δημιουργίας της ζώνης ελεύθερου εμπορίου αφρικανικών χωρών), ιδίως με Κένυα, ΗΒ (διαχρονικά στενή διμερής συνεργασία), Νότια Κορέα (διαχρονικά σε πλαίσιο Συμφωνίας KORUS), Ταϊβάν (διαχρονικά σε πλαίσιο Συμβουλίου TIFA Council), και Σιγκαπούρη (διαχρονικά σε πλαίσιο Συμφωνίας FTA).
Ως προς την ΕΕ, και σχέσεων με κ-μ κρίσιμης σημασίας για τις ΗΠΑ, αναφέρεται η εστίαση στη διμερή θετική ατζέντα (στενή συνεργασία σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος), αλλά και παράλληλης επίλυσης των υφιστάμενων συγκρούσεων, στο μέτρο του δυνατού, όπως κατά το 2021 με τις Συμφωνίες ΕΕ-ΗΠΑ: α) 5ετούς αναστολής των δασμών “Airbus” και δέσμευσης για επίλυση της σχετικής 17ετούς εμπορικής διαμάχης ΕΕ-ΗΠΑ, ως προς τις επιδοτήσεις στη βιομηχανία μεγάλων πολιτικών αεροσκαφών, β) άρσης από 1.1.2022 των α/ δασμών χάλυβα και αλουμινίου (Section 232 tariffs), σε πλαίσιο διμερούς συνεργασίας για υιοθέτηση κανόνων καθαρής παραγωγής και διεθνούς εμπορίου προϊόντων χάλυβα/αλουμινίου, καθώς και για αντιμετώπιση της πλεονάζουσας προσφοράς από ασιατικές χώρες/Κίνα και γ) ίδρυσης του διμερούς Συμβουλίου TTC / Trade and Technology Council, στενής οικονομικής, εμπορικής και τεχνολογικής συνεργασίας σε σειρά ζητημάτων παγκόσμιας σημασίας και εμβέλειας.

Δ. Ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην εμπορική πολιτική μέσω της επιβολής της.

Κατά τη Διοίκηση Biden είναι απαραίτητη η απαραίτητη επιβολή των διεθνών εμπορικών συμφωνιών, για ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ και εφαρμογή της α/ εργατοκεντρικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, αξιοποιήθηκαν κατά το 2021 όλα τα διαθέσιμα εργαλεία εμπορικής πολιτικής, για αντιμετώπιση διεθνών αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και προάσπιση των συμφερόντων των α/ επιχειρήσεων και Α/ εργαζόμενων.

Εν προκειμένω, παραδείγματα επιβολής της α/ εμπορικής νομοθεσίας κατά το 2021 ήταν η εφαρμογή της Συμφωνίας USMCA έναντι Καναδά και Μεξικού (όπως παραπάνω σε σημείο Α1 για RRM), η καταδικαστική απόφαση της επιτροπής USITC (US International Trade Commission) κατά συγκεκριμένης ξένης εταιρείας για παραβίαση εμπορικού απορρήτου (σχετικά με μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων), η δημοσίευση από το Γραφείο USTR του καταλόγου “Notorious Markets List 2021” για τις σημαντικότερες διεθνείς πειρατικές αγορές, η αφαίρεση της Αιθιοπίας, της Γουινέας και του Μάλι από το πρόγραμμα προτιμησιακής εμπορικής πολιτικής AGOA (African Growth and Opportunity Act) λόγω μη συμμόρφωσής τους με σχετικές υποχρεώσεις, και οι ειδικές διαπραγματεύσεις με το, υπό σχετική παρακολούθηση, Βιετνάμ λόγω εφαρμογής αθέμιτης νομισματικής πολιτικής που ζημιώνει την α/ οικονομία.

Σε συνεργασία με το Κογκρέσο, η Διοίκηση Biden εξακολουθεί, και κατά το 2022, να εξετάζει και να αναθεωρεί τα υφιστάμενα εργαλεία εμπορικής πολιτικής προκειμένου να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά τους, ή, αναλόγως των περιστάσεων, να δημιουργήσει νέα, καταλληλότερα (λαμβάνομένου υπόψη ότι αυτά διαμορφώθηκαν στο παρελθόν και δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες αντιμετώπισης των προκλήσεων της παγκόσμιας οικονομίας).

Ε. Προώθηση δίκαιης, περιεκτικής και αποτελεσματικής εμπορικής πολιτικής, με μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η Διοίκηση Biden έχει δεσμευθεί για την εφαρμογή εμπορικής πολιτικής που εξυπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες επίτευξης ισόρροπης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών (χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς μειονοτήτων, λόγω φύλου, φυλετικών διακρίσεων κλπ.). Γι' αυτόν τον λόγο, στην εμπορική πολιτική ΗΠΑ ενσωματώνονται σχετικά στοιχεία από σειρά προεδρικών Εκτελεστικών Αποφάσεων (EOs), ενώ το Γραφείο USTR υιοθετεί σειρά σχετικών πρωτοβουλιών προς ενίσχυση των επί μέρους αυτών πολιτικών, όπως κατόπιν ερευνών της Επιτροπής USITC / US International Trade Commission σχετικά με την κατανομή των ωφελειών του εμπορίου στις διάφορες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Αναγνωρίζοντας την μεγάλη σημασία της συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων μερών στη διαμόρφωση της εμπορικής πολιτικής της χώρας, κατά το 2022 η Διοίκηση Biden συνεχίζει τη στενή της συνεργασία με το Κογκρέσο, λόγω του ιδιαίτερου ρόλου του στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων εμπορικής πολιτικής, ενώ το Γραφείο USTR προσλαμβάνει σχετικές απόψεις πολιτικής από ενδιαφερόμενα μέρη σε όλη την επικράτεια, όπως μέσω 28 συμβουλευτικών επιτροπών για φάσμα σχετικής θεματολογίας (προσλαμβάνουσες για θέματα π.χ. εργατικά, περιβαλλοντικά, κλάδων/βιομηχανιών κλπ.).

5. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Η Υπηρεσία Οικονομικών Αναλύσεων, BEA / Bureau of Economic Analysis, Υπουργείου Εμπορίου, και η Εθνική Υπηρεσία Απογραφής, US Census Bureau, δημοσίευσαν 8.2.2022 ⁽²⁷⁾ στοιχεία εξωτερικού εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών ΗΠΑ για το σύνολο του 2021, επισημαίνοντας, ότι οι περιστάσεις της παγκόσμιας πανδημίας και της συνεχιζόμενης ανάκαμψης εξακολουθούν να επηρεάζουν το διεθνές εμπόριο.

Εμπορικό ισοζύγιο (αγαθά/υπηρεσίες).

Για το σύνολο του 2021, το συνολικό έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου, αγαθών και υπηρεσιών, αυξήθηκε κατά \$ 182,4 δισ., ανερχόμενο σε \$ 859,1 δισ. από \$ 676,7 δισ. το 2020. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ανήλθαν σε \$ 2,5 τρισ. το 2021 (αύξηση κατά \$ 394,1 δισ. από το 2020), ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε \$ 3,3 τρισ. (αύξηση κατά \$ 576,5 δισ. από το 2020). Η εν λόγω αύξηση του συνολικού εμπορικού ελλείμματος οφείλεται στην αύξηση του ελλείμματος ισοζυγίου αγαθών κατά \$ 168,7 δισ. (+18,3%), σε σύνολο \$ 1,09 τρισ., και στη μείωση του πλεονάσματος ισοζυγίου υπηρεσιών κατά \$ 13,8 δισ. (-5,6%), σε σύνολο \$ 231,5 δισ.

Ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ, το έλλειμμα ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκε σε 3,7% για το 2021, από 3,2% το 2020.

Εξαγωγές αγαθών / υπηρεσιών.

Το 2021, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά \$ 333,2 δισ. σε \$ 1,7 τρισ. Η εν λόγω ανάκαμψη οφείλεται στη θετική συμβολή εξαγωγών βιομηχανικών υλικών/προμηθειών, καταναλωτικών και κεφαλαιουχικών αγαθών, αυτοκινήτων & ανταλλακτικών, και τροφίμων/ποτών. Οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά \$ 60,9 δισ. σε \$ 766,6 δισ., κυρίως εξαγωγών χρηματοοικονομικών και λοιπών επιχειρηματικών υπηρεσιών.

²⁷ BEA, <https://www.bea.gov/news/2022/us-international-trade-goods-and-services-december-2021>.

Εισαγωγές αγαθών / υπηρεσιών.

Το 2021, οι εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά \$ 501,8 δισ. σε \$ 2,8 τρισ. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται σε αυξήσεις εισαγωγών βιομηχανικών υλικών/προμηθειών, καταναλωτικών και κεφαλαιουχικών αγαθών, αυτοκινήτων & ανταλλακτικών, και τροφίμων/ποτών. Οι εισαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά \$ 74,7 δισ. σε \$ 535 δισ., κυρίως εισαγωγών τομέα μεταφορών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών.

Εμπορικό ισοζύγιο αγαθών, έναντι άλλων χωρών 2021.

Κατά το 2021, οι ΗΠΑ είχαν υψηλότερα πλεονάσματα ισοζυγίου αγαθών με χώρες/περιοχές: Νότια & Κεντρική Αμερική (\$ 53,6 δισ.), Χονγκ Κονγκ (\$ 25,8 δισ.) Ολλανδία (\$ 18,2 δισ.), Βραζιλία (\$ 15,6 δισ.), Αυστραλία (\$ 14 δισ.) και Βέλγιο (\$ 12,7 δισ.). Αντίθετα, είχαν υψηλότερα ελλείμματα ισοζυγίου αγαθών με χώρες/περιοχές: Κίνα (\$ 355,3 δισ.), Ευρωπαϊκή Ένωση (\$ 219,6 δισ.), Μεξικό (\$ 108,2 δισ.), Γερμανία (\$ 70,1 δισ.), Ιαπωνία & Ιρλανδία το ίδιο (\$ 60,2 δισ.), Καναδά (\$ 49,5 δισ.), Μαλαισία (\$ 41,2 δισ.), Ταϊβάν (\$ 40,2 δισ.), Ιταλία (\$ 39,3 δισ.), Ελβετία (\$ 39 δισ.), Ταϊλάνδη (\$ 34,7 δισ.), Ινδία (\$ 33,1 δισ.), Νότια Κορέα (\$ 29,2 δισ.), Ρωσία (\$ 23,3 δισ.), Γαλλία (\$ 20,3 δισ.) και Ινδονησία (\$ 17,6 δισ.).

Ειδικότερα, το έλλειμμα έναντι της Κίνας αυξήθηκε κατά \$ 45 δισ. σε \$ 353,3 δισ., της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά \$ 35,4 δισ. σε \$ 219,6 δισ., ενώ μειώθηκε έναντι της Ελβετίας κατά \$ 17,8 δισ. σε \$ 39 δισ.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ)

Η Καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση (ΚΔΕΘ - NIIP) των ΗΠΑ στα τέλη του τετάρτου τριμήνου του 2021 διαμορφώθηκε σε \$ -18.101,2 δισ.⁽²⁸⁾, διαφοροποιούμενη κατά 28,4% συγκριτικά με τα τέλη του 2020 (\$ -14.092,1 δισ.). Κατά την ίδια περίοδο, τα περιουσιακά στοιχεία διαμορφώθηκαν σε \$ 35.210,7 δισ., αυξημένα κατά \$ 779,2 δισ. συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ οι υποχρεώσεις διαμορφώθηκαν σε \$ 53.311,9 δισ., αυξημένες κατά \$ 2.529,2 δισ. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Ως προς τις εισροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ - FDI) στις ΗΠΑ, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία⁽²⁹⁾, το 2020 οι δαπάνες των ξένων επενδυτών (εξαγορές, σύσταση νέων και επέκταση υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στη χώρα) αντιστοιχούσαν σε \$ 120,7 δισ., σημειώνοντας μείωση κατά 45,4% σε σχέση με το 2019. Το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε για ακόμη μία χρονιά τις εξαγορές υφιστάμενων επιχειρήσεων (\$ 111,3 δισ.). Το συνολικό ποσό των δαπανών που συμπεριλαμβάνει δαπάνες πρώτου έτους, καθώς και προγραμματισμένες μελλοντικές δαπάνες έως την ολοκλήρωση των επενδυτικών έργων που ξεκίνησαν το 2020, διαμορφώθηκε σε \$ 135,8 δισ.

Οι τομείς που συγκέντρωσαν τη μεγαλύτερη εισροή κεφαλαίων είναι η βιομηχανία (\$ 63,3 δισ.), με τις μεγαλύτερες εισροές να αφορούν τη χημική βιομηχανία (\$ 26,9 δισ.), τον κλάδο Η/Υ και ηλεκτρονικών (\$ 14,8 δισ.) και τον κλάδο των ΤΠΕ (Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών) (\$ 17,4 δισ.). Οι άμεσες παραγωγικές επενδύσεις (greenfield), δηλ. οι δαπάνες είτε για δημιουργία καινούργιων αμερικανικών εταιρειών, είτε για επέκταση ήδη υφιστάμενων αμερικανικών εταιρειών που ανήκουν σε επενδυτές ή εταιρείες του εξωτερικού, κινήθηκαν στα \$ 4,4 δισ., ενώ οι προγραμματισμένες επενδύσεις (το κεφάλαιο του πρώτου έτους μαζί με το μελλοντικό επενδυμένο) ανέρχονται σε \$ 19,5 δισ. Οι άμεσες παραγωγικές επενδύσεις κατά το 2020 πραγματοποιήθηκαν κυρίως στους τομείς manufacturing (\$ 1,3 δισ.) και utilities (\$ 1,1

²⁸ BEA / Bureau of Economic Analysis: <https://www.bea.gov/news/2022/us-international-investment-position-fourth-quarter-and-year-2021>.

²⁹ BEA, <https://www.bea.gov/data/intl-trade-investment/new-foreign-direct-investment-united-states>.

δισ.) . Η Πολιτεία στην οποία συγκεντρώθηκαν κατά κύριο λόγο οι εν λόγω επενδύσεις ήταν το Τέξας (\$ 1,0 δισ.).

Οι σημαντικότερες χώρες προέλευσης (σε όρους τελικού πραγματικού ιδιοκτήτη – UBO) ήταν η Γερμανία (\$ 20,5 δισ.), ο Καναδάς (\$ 15,2 δισ.) και η Ελβετία (\$ 13,8 δισ.). Άνω του 65% των νέων ΑΞΕ στις ΗΠΑ κατά το 2019 προήλθε από την Ευρώπη. Από την άλλη πλευρά, ο σημαντικότερος προορισμός του επενδυμένου κεφαλαίου στις ΗΠΑ ήταν οι Πολιτείες Τέξας (\$ 16,6 δισ.), Καλιφόρνια (\$ 17,8 δισ.) και New Jersey (\$ 14,1 δισ.).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΝΕΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΗΠΑ ΤΟ 2020 ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ³⁰
(σε \$ εκατ.)

Χώρα	Σύνολο	Εξαγορές	Σύσταση/Ίδρυση	Επέκταση
1 Γερμανία	20.493	20.081	26	386
2 Καναδάς	15.231	15.029	*	*
3 Ελβετία	13.819	13.392	*	*
4 Γαλλία	10.296	*	*	0
5 Ηνωμένο Βασίλειο	8.559	8.1958	*	*
6 Σουηδία	8.355	8.344	10	0
7 Ιαπωνία	5.921	5.367	459	94
8 Δανία	3.894	*	22	*
9 Ιρλανδία	2.828	2.811	*	^
10 Αυστραλία	2.526	2.093	*	*
11 Σιγκαπούρη	973	*	*	*
12 Ολλανδία	816	793	21	2
13 Ιταλία	773	*	*	0
14 Νότιος Κορέα	744	*	*	2
15 Ισραήλ	218	191	27	0
16 Φινλανδία	182	182	*	0
17 Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	51	0	51	0

Σημείωση: Με αστερίσκο σημειώνονται τα ποσά που οι χώρες δεν δημοσιεύουν, προκειμένου να αποφύγουν την αποκάλυψη στοιχείων επενδύσεων συγκεκριμένων εταιρειών.

Σύμφωνα με στοιχεία της UNCTAD, το 2020 οι ΗΠΑ συνεχίζουν να καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στην παγκόσμια κατάταξη όσον αφορά τις εισερχόμενες ροές ξένων άμεσων επενδύσεων. Ακολουθούνται με σειρά κατάταξης από την Κίνα, το Χονγκ Κονγκ, τη Σιγκαπούρη, την Ινδία, το Λουξεμβούργο και τη Γερμανία. Εντούτοις, σε σχέση με το 2019, οι ροές FDI προς τις ΗΠΑ σημείωσαν το 2020 δραματική μείωση κατά 40% λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας στις παγκόσμιες ροές FDI, όπως συνέβη με τις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες, εκτός Ασίας. Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της UNCTAD, οι εισερχόμενες ροές FDI στις ΗΠΑ το 2021 εμφανίζουν ανάκαμψη κατά 15%.³¹

³⁰ BEA, <https://www.bea.gov/sites/default/files/2021-06/fdi0721.pdf> (πίνακας, σελίδα 9).

³¹ UNCTAD, <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2021>.

7. ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ – ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Οι διμερείς οικονομικές σχέσεις ΕΕ και ΗΠΑ χαρακτηρίζονται από τον υψηλότερο βαθμό αλληλεξάρτησης παγκοσμίως, δεδομένου ότι πέραν του εμπορίου αγαθών (οποίο μόνο δεν είναι αντιπροσωπευτικό κριτήριο της διατλαντικής οικονομικής σχέσης), αλλά και υπηρεσιών, κινητήρια δύναμη της διατλαντικής οικονομίας είναι οι επενδύσεις (βλ. παρακάτω περί διατλαντικής οικονομίας).

Οι οικονομικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία έτη κυρίως βάσει των παρακάτω:

Τον Ιούλιο 2018, ο πρώην Πρόεδρος Trump και ο πρώην Πρόεδρος της Ε. Επιτροπής Juncker συμφώνησαν την έναρξη διαλόγου για επίτευξη διμερούς συμφωνίας σε βάση αμοιβαιότητας. Μέσω εργασιών της Ομάδας Εργασίας Executive Working Group (EWG) ανακοινώθηκαν 1/2019: α) από την Επιτροπή, οδηγίες διαπραγμάτευσης με τις ΗΠΑ για δύο δυνητικές εμπορικές συμφωνίες (“Industrial Tariff Elimination” και “Conformity Assessment”), και β) από τις ΗΠΑ, Στόχοι Διαπραγμάτευσης (“United States-European Union Negotiations - Summary of Specific Negotiating Objectives”).

Τον Δεκέμβριο 2020, η ΕΕ υπέβαλε προτάσεις ενίσχυσης της συνεργασίας ΕΕ-ΗΠΑ σε φάσμα διατλαντικής θεματολογίας, στις κατηγορίες: α) Επίλυση εμπορικών διαφορών ΕΕ-ΗΠΑ, β) Σύσταση νέου Συμβουλίου Διατλαντικού Εμπορίου και Τεχνολογίας (TTC), γ) Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, δ) Κίνα, και ε) Συνεργασία σε τομείς εμπορίου-εργασίας και εμπορίου-περιβάλλοντος.

Τον Ιούνιο 2021 (16/6), κατά τη Διάσκεψη Κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ (15/6), συμφωνήθηκαν βασικοί στόχοι συνεργασίας των δύο πλευρών, κυρίως για ενίσχυση του εμπορίου, των επενδύσεων και της τεχνολογικής συνεργασίας, και ειδικότερα η σύσταση του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ (TTC / Trade and Technology Council), για πλαίσιο στενής διμερούς συνεργασίας μέσω 10 Ομάδων Εργασίας για συγκεκριμένους τομείς εστίασης. Η πρώτη συνεδρίαση του συμβουλίου TTC πραγματοποιήθηκε στις ΗΠΑ, 29.9.2021, για ζητήματα σχετικά με τον έλεγχο επενδύσεων, έλεγχο εξαγωγών υλών/τεχνολογιών διττής χρήσης, την τεχνητή νοημοσύνη (AI), τη διαχείριση ψηφιακών δεδομένων, αλλά και τις ελλείψεις που παρατηρούνται στην παραγωγή και διανομή ημιαγωγών.

Ως απόρροια της Διάσκεψης Κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ, κατά το 2021 επίσης συμφωνήθηκαν:

- Η 5ετής αναστολή των πρόσθετων δασμών Airbus (2 κατηγορίες δασμών ύψους 15% και 25%), που είχαν επιβληθεί από 10/2019 σε κατάλογο προϊόντων ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης σειράς ελληνικών αγροδιατροφικών, σε συνέχεια των σχετικών δεσμεύσεων για επίλυση της διαφοράς “Airbus - Boeing” σε πλαίσιο ΠΟΕ (επιδότησεων στις αντίστοιχες βιομηχανίες πολιτικών αεροσκαφών).
- Η άρση των πρόσθετων δασμών “Section 232” σε εισαγόμενα προϊόντα χάλυβα (25%) και αλουμινίου (10%) στις ΗΠΑ, από 1.1.2022. Αναγνωρίζοντας τη ζημία που υφίστανται οι βιομηχανίες χάλυβα και αλουμινίου ΕΕ και ΗΠΑ, λόγω της υπερβάλλουσας προσφοράς τρίτων μερών, κυρίως της Κίνας, οι δύο πλευρές κατέληξαν, 31.10.2021, σε συμφωνία επίλυσης της πολύχρονης διαμάχης για τους α/ δασμούς προϊόντων χάλυβα και αλουμινίου που επέβαλαν μονομερώς οι ΗΠΑ το 2018, επί διακυβέρνησης Trump, στις σχετικές ευρωπαϊκές εξαγωγές (για τα κ-μ ΕΕ από 1.6.2018). Από 1/2022 οι εν λόγω δασμοί έχουν αντικατασταθεί από σύστημα δασμολογικών ποσοστώσεων (TRQs / Tariff Rate Quotas), οποίες ποσοστώσεις υπολογίζονται για κάθε κ-μ με αναφορά στις αντίστοιχες εξαγωγές κατά τη διετή περίοδο 2015-2017.

Διατλαντική οικονομία.

Δημοσιοποιήθηκε, 22.3.2022, η ετήσια έκθεση “The Transatlantic Economy 2022: Annual Survey of Jobs, Trade and Investment between the United States and Europe”, υπό την αιγίδα του Εμπορικού Επιμελητηρίου ΗΠΑ (US Chamber of Commerce) και με τη συνεργασία του δικτύου Αμερικανικών Εμπορικών Επιμελητηρίων στην ΕΕ (American Chambers of Commerce to the European Union), ενώ τη σύνταξή της επιμελήθηκε το ίδρυμα Foreign Policy Institute, Πανεπιστημίου Johns Hopkins. Επισημαίνεται, αναλόγως διαθεσιμότητας ή πηγής στοιχείων, στην έκθεση γίνεται, εναλλακτικά, αναφορά στην ΕΕ27 ή στην Ευρώπη ⁽³²⁾ συμπεριλαμβανομένης σειράς άλλων χωρών.

Στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται, εκ νέου, ότι η διατλαντική οικονομία παραμένει η μεγαλύτερη παγκοσμίως, με θετικές προοπτικές ανάπτυξης και κατά το 2022, παρά τις παγκόσμιες πληθωριστικές πιέσεις, τη διαταραγμένη λειτουργία των εφοδιαστικών αλυσίδων, τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και τον πόλεμο στην Ουκρανία. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται, ότι οι διατλαντικές ροές εμπορίου και επενδύσεων στηρίζουν 16 εκ. θέσεις εργασίας σε ΗΠΑ και Ευρώπη, και \$ 6 τρισ. εμπορικές πωλήσεις ετησίως. Η διατλαντική αγορά είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη στον κόσμο καθώς συντηρεί περίπου το ήμισυ της συνολικής παγκόσμιας ιδιωτικής κατανάλωσης, ενώ αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕΠ, σε όρους αγοραστικής δύναμης. Η διατλαντική οικονομική αλληλεξάρτηση είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλη διεθνή οικονομική σχέση, με ιδιαίτερα ισχυρούς οικονομικούς δεσμούς μεταξύ των δύο πλευρών ως προς τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI), τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, τις τραπεζικές συναλλαγές, τις ενδοομιλικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, το εμπόριο ψηφιακών υπηρεσιών, την ενέργεια, τις επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), τη συνεργασία σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις πωλήσεις υπηρεσιών υψηλής έντασης γνώσης.

Εμπόριο αγαθών & υπηρεσιών.

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα. Βάσει στοιχείων 2021, το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ΕΕ-ΗΠΑ, τάξης \$ 1,1 τρισ. (ιστορικά υψηλότερη επίδοση), υπερέβη κατά 42% το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ΕΕ-Κίνας (\$ 782 δισ.). Οι εξαγωγές αγαθών από την ΕΕ27, και το ΗΒ, στις ΗΠΑ ανήλθαν το 2021 σε \$ 547 δισ. ενώ οι εξαγωγές αγαθών ΗΠΑ προς την ΕΕ, και το ΗΒ, σε \$ 333 δισ., διαμορφώνοντας σχετικό εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ τάξης \$ 214 δισ., από \$ 175 δισ. το 2020. Κορυφαίες α/ Πολιτείες-εξαγωγείς, προς την Ευρώπη, είναι οι Texas, California, New York, New Jersey και Illinois. Στην Ευρώπη, το 2020, κορυφαίοι αποδέκτες α/ εξαγωγών ήταν η Γερμανία για 21 Πολιτείες ΗΠΑ, το ΗΒ για 9 Πολιτείες και η Ολλανδία για 8 Πολιτείες.

Το διατλαντικό εμπόριο υπηρεσιών έχει εξέχουσα σημασία στις σχέσεις ΕΕ και ΗΠΑ, καθώς αμφότερες πλευρές είναι κατ' εξοχήν παραγωγοί και εξαγωγείς υπηρεσιών, ενώ, μέσω των σχετικών εκατέρωθεν επενδύσεων στους κλάδους υπηρεσιών διαμορφώνονται σχέσεις βαθύτερης διμερούς αλληλεξάρτησης, ενισχύοντας την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα των αμερικανικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Κατά το 2020, 41% των συνολικών α/ εξαγωγών υπηρεσιών είχε προορισμό την Ευρώπη και, αντίστοιχα, 43% των συνολικών ευρωπαϊκών εξαγωγών υπηρεσιών -- με κορυφαίους εξαγωγείς το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ελβετία, την Ιρλανδία και τη Γαλλία -- προωθήθηκε στις ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, το ίδιο έτος, οι α/

³² Στο παρόν έγγραφο αναφέρεται ΕΕ ή Ευρώπη όπως χρησιμοποιείται στην έκθεση.

εξαγωγές υπηρεσιών στην Ευρώπη (όπου βρίσκονται πέντε από τις πρώτες δέκα εξαγωγικές αγορές υπηρεσιών των ΗΠΑ) ανήλθαν σε \$ 291 δισ., ενώ οι α/ εισαγωγές υπηρεσιών από την Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 197 δισ., διαμορφώνοντας πλεόνασμα ισοζυγίου υπηρεσιών ΗΠΑ τάξης \$ 94 δισ., αμφότερες των οποίων επιδόσεις εμπορίου υπηρεσιών είναι σημαντικά χαμηλότερες ως προς το 2019 (χαρακτηριστικά, από επίπεδο α/ εξαγωγών \$ 342 δισ. το 2019), λόγω της πανδημίας.

Επισημαίνεται, οι πωλήσεις υπηρεσιών από ξένες θυγατρικές εταιρείες, τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη, παρουσιάζουν τις τελευταίες δεκαετίες ραγδαία αύξηση, όντας πλέον πιο σημαντικές από τις εξαγωγές υπηρεσιών. Υπολογίζεται ότι το 2019 οι πωλήσεις υπηρεσιών αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε περίπου \$ 1 τρισ., αντιστοιχώντας σε περίπου 55% των παγκόσμιων πωλήσεων υπηρεσιών θυγατρικών ΗΠΑ (περί τα 2/3 υψηλότερα των α/ εξαγωγών υπηρεσιών, όπως παραπάνω), ενώ οι πωλήσεις υπηρεσιών θυγατρικών της Ευρώπης στις ΗΠΑ ανήλθαν, το ίδιο έτος, σε περίπου \$ 655 δισ. (περίπου 1/3 των αντίστοιχων αμερικανικών).

Επενδύσεις.

Επισημαίνεται ότι το εμπόριο αγαθών δεν μπορεί να είναι, αυτό καθαυτό, αντιπροσωπευτικό κριτήριο του μεγέθους της διατλαντικής οικονομίας, δεδομένου ότι οι εκατέρωθεν ΑΞΕ/FDI είναι μακράν σημαντικότερες, ιδίως ως προς τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενώ η Ευρώπη είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις ΗΠΑ και αντίστροφα. Κατά το 2020, στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη αθροιστικά αναλογούσε ποσοστό 26% των παγκόσμιων εξαγωγών και 33% των παγκόσμιων εισαγωγών, ενώ, για την ίδια χρονική περίοδο, ως προς τις ΑΞΕ τους αναλογούσε 65% του παγκόσμιου αποθέματος εκροών και 64% του παγκόσμιου αποθέματος εισροών. Συναφώς, κατά το 2019 οι εξαγωγές από ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ, αξίας \$ 397 δισ., αντιστοιχούσαν σε 57% των συνολικών εξαγωγών των ξένων θυγατρικών, ενώ κατά το 2020 οι πωλήσεις αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 3,1 τρισ., περίπου 1/2 των παγκόσμιων πωλήσεων των αμερικανικών θυγατρικών στο εξωτερικό, και πολύ υψηλότερες των παγκόσμιων εξαγωγών ΗΠΑ συνολικής αξίας \$ 2,1 τρισ. το ίδιο έτος.

Ψηφιακή οικονομία.

Ο ταχύτατα αναπτυσσόμενος τομέας της ψηφιακής οικονομίας έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην διατλαντική οικονομική σχέση, στο πλαίσιο της ψηφιακής παγκοσμιοποίησης. Στον τομέα ψηφιακών υπηρεσιών η Ευρώπη είναι ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα, ενώ οι ΗΠΑ και η ΕΕ είναι οι μεγαλύτεροι καθαροί εξαγωγείς ψηφιακών υπηρεσιών παγκοσμίως.

Το 2020 οι ΗΠΑ εξήγαγαν στην Ευρώπη ψηφιακές υπηρεσίες αξίας \$ 247 δισ. ενώ εισήγαγαν από αυτήν υπηρεσίες αξίας \$ 142 δισ., εμφανίζοντας εμπορικό πλεόνασμα \$ 105 δισ. Το ίδιο έτος, στις ΗΠΑ αναλογούσε ποσοστό 22% των συνολικών εξαγωγών υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου από την ΕΕ, σε τρίτες χώρες, καθώς και 34% των εισαγωγών της ΕΕ από τρίτες χώρες.

Θέσεις εργασίας στη διατλαντική οικονομία.

Οι διατλαντικές επενδυτικές και εμπορικές ροές (αγαθών και υπηρεσιών) στηρίζουν τις αγορές εργασίας στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, ενώ οι εκατέρωθεν θυγατρικές απασχολούν εκατομμύρια εργαζόμενους, αθροιστικά 9,4 εκατ. το 2020, όντας οι σημαντικότερες ξένες πηγές θέσεων εργασίας. Συγκεκριμένα, κατά το 2020, οι αμερικανικές θυγατρικές στην Ευρώπη απασχόλησαν

άμεσα περίπου 4,8 εκ. εργαζόμενους, ενώ οι ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ απασχόλησαν άμεσα 4,6 εκ. εργαζόμενους.

Το 2019 οι πέντε πρώτοι εργοδότες στις ΗΠΑ ήταν οι χώρες Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία και Ελβετία, ενώ οι πέντε αμερικανικές πολιτείες στις οποίες δημιουργήθηκαν περισσότερες θέσεις εργασίας από ευρωπαϊκές θυγατρικές ήταν οι California, Texas, New York, Pennsylvania και Florida.

Διατλαντική αγορά ενέργειας.

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες είναι η σημαντικότερη πηγή ΑΞΕ στον ενεργειακό τομέα των ΗΠΑ, με κυριότερες επενδύσεις από τη Γερμανία (16% του συνόλου 813 νέων ενεργειακών έργων στις ΗΠΑ κατά την τελευταία δεκαετία), αλλά και τη Γαλλία (9%), Ηνωμένο Βασίλειο (8%) και Ισπανία (6%). Αντίστοιχα, οι α/ ΑΞΕ στον ενεργειακό τομέα της Ευρώπης ενισχύουν σημαντικά την εκεί πράσινη ανάπτυξη, αναλογώντας σε άνω του 50% των ευρωπαϊκών μακροπρόθεσμων έργων ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας), ενώ οι α/ εταιρείες είναι σημαντικοί αγοραστές των ευρωπαϊκών ΑΠΕ.

Επισημαίνεται ότι οι ΗΠΑ είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής της Ευρώπης σε ΥΦΑ (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο), με 26% του συνόλου των εισαγωγών της ΕΕ και του ΗΒ το 2021. Το πρώτο 2μηνο του 2022 ήδη οι α/ εξαγωγές ΥΦΑ στην Ευρώπη ανήλθαν σε περίπου 50% των συνολικών ευρωπαϊκών εισαγωγών, ή σε 75% του συνόλου των α/ εξαγωγών ΥΦΑ, ενώ για πρώτη φορά οι εξαγωγές από τις ΗΠΑ είναι μεγαλύτερες της Ρωσίας, η οποία παραδίδει ΥΦΑ στην Ευρώπη μέσω αγωγών.

Οικονομία καινοτομίας.

Οι συναλλαγές στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης (R&D) είναι σημαντικότερες μεταξύ ΗΠΑ-ΕΕ εν συγκρίσει με κάθε άλλο εταίρο των δύο πλευρών. Το 2019 αμερικανικές θυγατρικές επένδυσαν \$ 32,5 δισ. σε έρευνα και ανάπτυξη στην Ευρώπη (56% των συνολικών δαπανών R&D θυγατρικών ΗΠΑ στο εξωτερικό), με κυριότερους αποδέκτες τις χώρες Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Ιρλανδία, Γαλλία και Βέλγιο (80% του συνόλου για την Ευρώπη). Αντίστοιχα, στις ΗΠΑ, οι δαπάνες R&D ευρωπαϊκών θυγατρικών αντιστοιχούσαν σε περίπου δύο τρίτα της συνολικής αξίας R&D των ξένων θυγατρικών στις ΗΠΑ (ή σε \$ 71,4 δισ.), ενώ οι μεγαλύτερες δαπάνες R&D ευρωπαϊκών θυγατρικών προήλθαν από γερμανικές, ελβετικές, και βρετανικές εταιρείες.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στο Παράρτημα Appendix B της Έκθεσης “U.S. Commerce and Europe: A Country-by-Country Comparison” αναφέρεται, ως προς τα διμερή δεδομένα έτους 2020 για την Ελλάδα (βλ. σελ. 160), ότι μέσω των θυγατρικών ΗΠΑ υποστηρίζονται 14.578 θέσεις εργασίας στη χώρα μας, έναντι 3.471 στις ΗΠΑ από ελληνικές θυγατρικές. Επιπλέον, το ισοζύγιο υπηρεσιών εμφανίζεται πλεονασματικό για τη χώρα μας, με εξαγωγές υπηρεσιών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,2 δισ. και τις ε/ εξαγωγές στις ΗΠΑ \$ 1,9 δισ., ενώ αντιθέτως το εμπόριο αγαθών εμφανίζεται ελλειμματικό για τη χώρα μας με εξαγωγές αγαθών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,4 δισ. και ε/ εξαγωγές αγαθών στις ΗΠΑ \$ 1,3 δισ. (σ.σ. το εμπορικό έλλειμμα της χώρας μας κατά το 2020 ήταν μεμονωμένη περίπτωση, ενώ όλα τα άλλα έτη της περιόδου 2012-2021 καταγράφεται ελληνικό εμπορικό πλεόνασμα). Ως προς τις επενδύσεις, αναφέρεται ότι οι ΗΠΑ διατηρούν απόθεμα ΑΞΕ στην Ελλάδα \$ 0,1 δισ., ενώ οι ε/ ΑΞΕ στις ΗΠΑ ανέρχονται σε \$ 0,6 δισ.

8. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ)

Α. Γενικές παρατηρήσεις διμερούς εμπορίου Ελλάδας – ΗΠΑ έτους 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΠΑ, ΕΤΟΥΣ 2021					
εκατ. EUR, %		2020	2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ	79.754	104.239	24.485	30,7 %
	ΜΕ ΗΠΑ	2.114	3.043	929	43,9 %
	ΣΥΝ/ΗΠΑ	2,7 %	2,9 %		
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	30.800	39.945	9.140	29,7 %
	ΣΕ ΗΠΑ	1.137	1.608	471	41,4 %
	ΣΥΝ/ΗΠΑ	3,7 %	4,0 %		
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	48.954	64.299	15.345	31,3 %
	ΑΠΟ ΗΠΑ	977	1.432	455	46,6 %
	ΣΥΝ/ΗΠΑ	2,0 %	2,2 %		
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	-18.154	-24.360	-6.206	34,2 %
	ΜΕ ΗΠΑ	160	173	13	8,1 %
	ΣΥΝ/ΗΠΑ	-0,9 %	-0,7 %		

Πηγή: [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 09. Εισαγωγές, Εξαγωγές Κατά Χώρα \(Ιαν 2004 - Δεκ 2021\), Ενημέρωση 7/7/2022](#)

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Το 2021, ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδας – ΗΠΑ αυξήθηκε κατά 43,9% υπερβαίνοντας τα 3,0 δισ. € και αυξάνοντας τη συμμετοχή του στον συνολικό όγκο εμπορίου της Ελλάδας σε 2,9% από 2,7% το 2020.

Συγκεκριμένα, το 2021, οι ελληνικές εξαγωγές στις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 41,4%, υπερβαίνοντας, για πρώτη φορά, τα 1,6 δισ. € και αυξάνοντας τη συμμετοχή τους στις συνολικές ελληνικές εξαγωγές σε 4,0% από 3,7% το 2020. Ανάλογα κινήθηκαν και οι αμερικανικές εξαγωγές προς την Ελλάδα, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 46,6%, υπερβαίνοντας τα 1,4 δισ. € και αυξάνοντας τη συμμετοχή τους στις συνολικές ελληνικές εισαγωγές σε 2,2% από 2,0% το 2020.

Επισημαίνεται ότι οι αυξήσεις του διμερούς όγκου εμπορίου (43,9%), των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ (41,4%) και των ελληνικών εισαγωγών από τις ΗΠΑ (46,6%) υπερέβησαν κατά πολύ τις αντίστοιχες αυξήσεις του ελληνικού εξωτερικού εμπορίου με όλον τον κόσμο (30,7%, 29,7% και 31,3% αντίστοιχα).

Το εμπορικό ισοζύγιο με τις ΗΠΑ, από το 2012, οπότε και αντιστράφηκε η μακροχρόνια αρνητική πορεία του, είναι ανελλιπώς πλεονασματικό σε αντίθεση με το συνολικό εμπορικό ισοζύγιο, που είναι ελλειμματικό. Το 2018, το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου με τις ΗΠΑ είχε φτάσει στο υψηλότερο σημείο του (682 εκατ. €), ενώ το 2019, εξαιτίας της πανδημίας, έπεσε στο χαμηλότερο σημείο του, ωστόσο παρέμεινε πλεονασματικό (82 εκατ. €) και από το 2020 άρχισε ξανά την ανοδική πορεία του (160 εκατ. €). Το 2021, το εμπορικό πλεόνασμα με τις ΗΠΑ αυξήθηκε κατά 8,1% ανερχόμενο σε περίπου 173 εκατ. €.

Οι ΗΠΑ είναι ο έβδομος (7ος) σημαντικότερος πελάτης, ο δέκατος τρίτος (13ος) σημαντικότερος προμηθευτής και ο δέκατος έκτος (16ος) πιο προσοδοφόρος εμπορικός εταίρος για την Ελλάδα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ 2021 (εκατ. €)

A A	ΧΩΡΑ	ΕΞΑΓΩΓΕ Σ	A A	ΧΩΡΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΕ Σ	A A	ΧΩΡΑ	ΙΣΟΖΥΓΙ Ο
1	Ιταλία	3.951	1	Γερμανία	7.147	1	Κύπρος	2.099
2	Γερμανία	2.927	2	Ιταλία	5.592	2	Λίβανος	1.079
3	Κύπρος	2.564	3	Κίνα	5.009	3	Ην. Βασίλειο	638
4	Τουρκία	2.058	4	Ρωσία	4.302	4	Ν. Κορέα	593
5	Βουλγαρία	1.960	5	Ιράκ	4.140	5	Β. Μακεδονία	587
6	Γαλλία	1.871	6	Ολλανδία	3.625	6	Ρουμανία	546
7	ΗΠΑ	1.608	7	Γαλλία	2.673	7	Γιβραλτάρ	517
			8	Τουρκία	2.497	8	Αλβανία	472
			9	Ισπανία	2.325	9	Τυνησία	418
			10	Καζακστά ν	2.221	10	Σιγκαπούρη	315
			11	Βουλγαρία	2.122	11	Μάλτα	293
			12	Βέλγιο	2.095	12	ΗΑΕ	209
			13	ΗΠΑ	1.435	13	Σλοβενία	182
						14	Αυστραλία	178
						15	Κροατία	178
						16	ΗΠΑ	173

Β. Εξαγωγές Ελλάδας σε ΗΠΑ κατά κατηγορία έτους 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ SITC, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR					
SITC	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2020	2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΣΥΝΟΛΟ	1.137,1	1.607,6	471	41,4 %
0	ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	342,8	403,2	60	17,6 %
1	ΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ	20,7	37,9	17	83,6 %
2	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΚΑΥΣΙΜΑ	19,6	21,2	2	8,2 %
3	ΟΡΥΚΤΑ, ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΛΠ.	129,5	300,4	171	131,9 %
4	ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ Η' ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	35,2	41,0	6	16,4 %
5	ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ	63,3	82,4	19	30,3 %
6	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ	256,4	341,7	85	33,3 %
7	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	135,7	198,3	63	46,2 %
8	ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ	68,7	80,8	12	17,6 %
9	ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	65,2	100,7	35	54,4 %

Πηγή:

- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 06. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, σε Αξία και Χώρα, κατά Κατηγορία SITC. Ενημέρωση 6/1/2022](#)
- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 06. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2021, σε Αξία και Χώρα, κατά Κατηγορία SITC. Ενημέρωση 7/7/2022](#)

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Διερευνώντας τις γενικές κατηγορίες προϊόντων (SITC), προκύπτει ότι η σημαντική αύξηση, που παρουσίασαν οι ελληνικές εξαγωγές στις ΗΠΑ το 2021, κατά 471 εκατ. €, προήλθε κυρίως από τέσσερις κατηγορίες. Τα “Ορυκτά, καύσιμα και λιπαντικά” κατά 171 εκατ. €, τα “Βιομηχανικά είδη” κατά 85 εκατ. €, τα “Μηχανήματα και το υλικό μεταφορών” κατά 63 εκατ. € και τα “Τρόφιμα” κατά 60 εκατ. €.

Η κυριότερη κατηγορία εξαγωγικών προϊόντων στις ΗΠΑ μπορεί να είναι τα “Τρόφιμα” (403 εκατ. €), ωστόσο διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ αφορά τα “μη τρόφιμα” (Ορυκτέλαια και βιομηχανικά είδη των κατηγοριών SITC 3, 6, 7, 8), που εμφανίζουν και τις σημαντικότερες αυξήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ CN4, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR						
CN4	ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	%Σ 2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.137,1	1.607,6	100,0 %	471	41,4 %
	ΣΥΝΟΛΟ (29)	794,0	1.212,0	75,4 %	418	52,6 %
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	78,4	232,7	14,5 %	154	196,8 %
2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα	136,3	146,9	9,1 %	11	7,8 %
2523'	Τσιμέντα υδραυλικά	81,6	98,1	6,1 %	17	20,3 %
7606'	Ελάσματα και ταινίες από αργίλιο	44,8	72,1	4,5 %	27	61,0 %
2713'	Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο, άσφαλτος από πετρέλαιο	46,0	61,7	3,8 %	16	34,2 %
2106'	Παρασκευάσματα διατροφής π.δ.κ.α.	46,9	46,9	2,9 %	0	0,0 %
8536'	Συσκευές ηλεκτρικές, για το κλείσιμο, τη διακοπή, την προστασία ή τη σύνδεση ηλεκτρικών κυκλωμάτων	15,3	45,6	2,8 %	30	198,3 %
0406'	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	30,7	41,9	2,6 %	11	36,7 %
1509'	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του	34,9	40,5	2,5 %	6	15,8 %
2008'	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	24,1	36,8	2,3 %	13	53,0 %
6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, φυσικές, άλλες από σχιστόλιθο, επεξεργασμένες και τεχνουργήματα από αυτές.	23,2	34,3	2,1 %	11	48,1 %
7607'	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο	22,0	34,2	2,1 %	12	54,9 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ CN4, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR

CN4	ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	%Σ 2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.137,1	1.607,6	100,0 %	471	41,4 %
	ΣΥΝΟΛΟ (29)	794,0	1.212,0	75,4 %	418	52,6 %
8803'	Μέρη από ιπτάμενα και διαστημικά οχήματα των κλάσεων 8801 και 8802, π.δ.κ.α.	22,3	33,9	2,1 %	12	52,0 %
7411'	Σωλήνες από χαλκό	19,8	26,5	1,7 %	7	34,2 %
8533'	Αντιστάσεις ηλεκτρικές	23,8	26,2	1,6 %	2	10,0 %
0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	13,3	22,3	1,4 %	9	67,5 %
8507'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές	7,9	22,1	1,4 %	14	178,8 %
1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας	14,5	20,8	1,3 %	6	43,2 %
2001'	Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ	20,4	19,7	1,2 %	-1	-3,5 %
3920'	Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες	12,0	19,6	1,2 %	8	64,3 %
2401'	Καπνά ακατέργαστα	8,9	18,4	1,1 %	10	106,7 %
0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα κάθε είδους, λαγοκέρασα και άλλοι καρποί και φρούτα βρώσιμα, νωπά	12,8	16,5	1,0 %	4	29,5 %
8411'	Στροβιλοκινητήρες, στροβιλοπρωθητήρες	0,0	14,9	0,9 %	15	210741,6 %
3305'	Παρασκευάσματα για τα μαλλιά	1,6	14,8	0,9 %	13	845,6 %
0811'	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα	9,8	14,6	0,9 %	5	49,8 %
2204'	Κρασιά από νωπά σταφύλια	8,5	14,2	0,9 %	6	67,8 %
3304'	Προϊόντα ομορφιάς ή	17,9	14,1	0,9 %	-4	-21,3 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ CN4, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR

ΚΝ4	ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	%Σ 2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.137,1	1.607,6	100,0 %	471	41,4 %
	ΣΥΝΟΛΟ (29)	794,0	1.212,0	75,4 %	418	52,6 %
	φτιασιδώματος (μακιγιάζ)					
5603'	Υφάσματα μη υφασμένα, επιχρισμένα ή επικαλυμμένα, π.δ.κ.α.	5,2	10,8	0,7 %	6	106,1 %
2530'	Βερμικουλίτης, περλίτης και άλλες ορυκτές ύλες π.δ.κ.α.	11,2	10,7	0,7 %	-1	-4,7 %

Πηγή:

- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 10. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, κατά Χώρα και Κατηγορία CN4. Ενημέρωση 6/1/2022](#)
- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 10. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, κατά Χώρα και Κατηγορία CN4. Ενημέρωση 7/7/2022](#)

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Το 2021, το 75% των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ προήλθε από είκοσι εννέα (29) προϊόντα με εξαγωγές άνω των 10 εκατ. €. Από αυτά μόνον ένδεκα (11) ανήκουν στην κατηγορία των τροφίμων (αγροτικά και μεταποιημένα τρόφιμα). Είναι χαρακτηριστικό ότι οι μεγαλύτερες απόλυτες και ποσοστιαίες αυξήσεις στις εξαγωγές προήλθαν από τα “μη τρόφιμα”.

Τα ορυκτέλαια αναδείχθηκαν στο κύριο εξαγωγικό προϊόν της χώρας με την μεγαλύτερη απόλυτη αύξηση (154 εκατ. €) και τη δεύτερη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση (196,8%), αντιπροσωπεύοντας το 14,5% των ελληνικών εξαγωγών στις ΗΠΑ το 2021. Ακολουθούν τα παρασκευασμένα λαχανικά (κυρίως ελιές), το τσιμέντο, τα ελάσματα και οι ταινίες από αργίλιο, ο οπτάνθρακας (κοκ) κ.α.

Οι εξαγωγές τυριών (0406) ανήλθαν σε 41,9 εκατ. €, ελαιολάδου (1509) σε 40,5 εκατ. € και οίνου (2204) σε 14,2 εκατ. €, σημειώνοντας σημαντικές αυξήσεις σε σχέση με το 2020, όμως και τα τρία προϊόντα μαζί συνεισφέρουν στις ελληνικές εξαγωγές στις ΗΠΑ μόλις το 5,4%.

Γ. Εισαγωγές Ελλάδας από ΗΠΑ κατά κατηγορία έτους 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ SITC, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR					
SITC	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2020	2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΣΥΝΟΛΟ	977,4	1.432,1	458	46,8 %
0	ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	51,8	44,6	-7	-13,7 %
1	ΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ	5,6	9,9	4	77,7 %
2	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΚΑΥΣΙΜΑ	157,8	294,7	137	86,8 %
3	ΟΡΥΚΤΑ, ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΛΠ.	344,3	595,7	251	73,0 %
4	ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ Η' ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,0	0,3	0	804,9 %
5	ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ	110,4	113,9	4	3,2 %
6	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΤΑ ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ	42,2	36,4	-6	-13,9 %
7	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	145,7	216,0	70	48,3 %
8	ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ	64,3	81,8	18	27,3 %
9	ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	55,4	41,5	-14	-25,0 %

Πηγή:

- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 06. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, σε Αξία και Χώρα, κατά Κατηγορία SITC. Ενημέρωση 6/1/2022](#)
- [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 06. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2021, σε Αξία και Χώρα, κατά Κατηγορία SITC. Ενημέρωση 7/7/2022](#)

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Διερευνώντας τις γενικές κατηγορίες προϊόντων (SITC), προκύπτει ότι η, επίσης, σημαντική αύξηση των εισαγωγών από τις ΗΠΑ το 2021, κατά 458 εκατ. €, προήλθε κυρίως από τρεις κατηγορίες. Τα “Ορυκτά, καύσιμα και λιπαντικά” κατά 251 εκατ. €, τις “Πρώτες ύλες μη εδωδιμες εκτός από καύσιμα” κατά 137 εκατ. € και από τα “Μηχανήματα και το υλικό μεταφορών” κατά 70 εκατ. €.

Η κυριότερη κατηγορία εισαγωγικών προϊόντων από τις ΗΠΑ είναι τα “Ορυκτά, καύσιμα και λιπαντικά”, που τροφοδοτούν περίπου το 42% των αμερικανικών εξαγωγών στην Ελλάδα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΗΠΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ CN4, ΕΤΟΥΣ 2021, εκατ. EUR

CN4	ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2020	2021	%Σ 2021	Δ 21-20	%Δ 21-20
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	977,4	1.435,0	100,0 %	458	46,8 %
	ΣΥΝΟΛΟ 13 ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	412,9	1.079,4	75,2 %	667	161,4 %
2711'	Αέρια πετρελαίου και άλλοι αέριοι υδρογονάνθρακες	114,1	542,0	37,8 %	428	375,2 %
7404'	Απορρίμματα και θραύσματα από χαλκό	61,7	113,1	7,9 %	51	83,4 %
7204'	Απορρίμματα και θραύσματα σιδήρου ή χάλυβα	46,7	100,8	7,0 %	54	116,0 %
8411'	Στροβιλοκινητήρες, στροβιλοπροωθητήρες	7,2	53,9	3,8 %	47	650,0 %
2713'	Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο, άσφαλτος από πετρέλαιο	27,7	52,8	3,7 %	25	90,4 %
1201'	Κουκιά σόγιας	14,0	42,8	3,0 %	29	205,1 %
8803'	Μέρη από ιπτάμενα και διαστημικά οχήματα των κλάσεων 8801 και 8802, π.δ.κ.α.	21,1	37,4	2,6 %	16	76,9 %
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου	23,6	32,1	2,2 %	9	36,3 %
3004'	Φάρμακα για λιανική πώληση	28,3	28,2	2,0 %	0	-0,2 %
0802'	Καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί	31,4	26,8	1,9 %	-5	-14,7 %
8471'	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών	9,3	20,0	1,4 %	11	115,0 %
9018'	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση	14,6	15,9	1,1 %	1	8,7 %
7602'	Απορρίμματα και θραύσματα από αργίλιο	13,2	13,6	0,9 %	0	2,9 %

Πηγή:

1. [ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 10. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, κατά Χώρα και Κατηγορία CN4. Ενημέρωση 6/1/2022](#)

2. ΕΛΣΤΑΤ. Πίνακας 10. Εισαγωγές & Εξαγωγές 2022, κατά Χώρα και Κατηγορία CN4. Ενημέρωση 7/7/2022

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Το 2021, το 75% των εισαγωγών από τις ΗΠΑ προήλθε από δώδεκα (12) προϊόντα. Ωστόσο, πλέον του 50% των αμερικανικών εξαγωγών στην Ελλάδα οφείλεται σε τρία προϊόντα. Στα αέρια πετρελαίου και αέριους υδρογονάνθρακες (37,8%), στα απορρίμματα και θραύσματα από χαλκό (7,9%) και στα απορρίμματα και θραύσματα από σίδηρο ή χάλυβα (7,0%). Ακολουθούν οι στροβιλοκινητήρες, ο σππάνθρακας, τα κουκιά σόγιας κ.α.

Τέλος αξίζει να επισημανθεί ότι, το 2021, η αύξηση των αερίων πετρελαίου και αερίων υδρογονανθράκων (CN4 2711) κατά 428 εκατ. € ή 375,2%, συνοδεύτηκε από μείωση των εισαγωγών αργού πετρελαίου (CN4 2709) κατά 100%.

9. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ)

Ξένες πηγές (BEA, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ).

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του Αμερικανικού Υπουργείου Εμπορίου (Αύγουστος 2021)³³, η Ελλάδα μέσω επενδύσεων στις ΗΠΑ στήριξε 3.700 θέσεις εργασίας το 2019. Επίσης, πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους \$ 1.788 εκατ. (σε όρους τελικού πραγματικού ιδιοκτήτη – UBO) το 2020 σε τομείς όπως η πληροφορική, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα τρόφιμα, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός, τα ακίνητα και τα κλωστοϋφαντουργικά. Επίσης, σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, η Ελλάδα επένδυσε \$ 6 εκατ. σε Έρευνα & Ανάπτυξη μέσω θυγατρικών ελληνικών εταιρειών στις ΗΠΑ το 2019.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου βάση των στοιχείων που παρέχουν οι χώρες μέλη του³⁴, οι ΗΠΑ καταλαμβάνουν το 2020 την 4^η θέση ως χώρα προορισμού των ελληνικών ΑΞΕ μετά κατά σειρά την Κύπρο, τη Βουλγαρία και την Ολλανδία, με αξία \$ 836 εκατ. που αντιστοιχεί στο 6% επί του συνόλου των ΑΞΕ. Το αντίστοιχο ποσό για το 2019 ήταν \$ 3.564 εκατ. Όσον αφορά τις ΑΞΕ που προέρχονται από τις ΗΠΑ με προορισμό την Ελλάδα (σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν στο ΔΝΤ οι ΗΠΑ), σε όρους τελικού πραγματικού ιδιοκτήτη - UBO μειώθηκαν από \$ 90 εκατ. το 2019 σε \$ 74 εκατ. το 2020.

Ελληνικές πηγές (Τράπεζα της Ελλάδος, Enterprise Greece).

Οι εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σχετικά με την αξία των ΑΞΕ από τις ΗΠΑ στην Ελλάδα και των ελληνικών ΑΞΕ με προορισμό τις ΗΠΑ απεικονίζονται στον κάτωθι πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Αποθέματα Άμεσων Επενδύσεων Ελλάδας - ΗΠΑ (εκατ. €)³⁵

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αμερικανικές ΑΞΕ σε Ελλάδα	749,5	788,4	733,0	541	864,4	838,0	1.107	1.203,5
Ελληνικές ΑΞΕ σε ΗΠΑ	1.653,9	1.822,6	1.969,2	2.220,3	2.032,8	2.187,0	3.172,3	681,2

Σημειώσεις:

α) Συνολικά κεφάλαια (in terms of stocks) τέλος έτους αναφοράς.

β) Τα στοιχεία των άμεσων ξένων επενδύσεων περιλαμβάνουν επανεπενδυθέντα κέρδη / ζημίες.

³³ Select USA, <https://www.trade.gov/sites/default/files/2021-09/Greece.pdf>.

³⁴ IMF, Coordinated Direct Investment Survey, <https://data.imf.org/?sk=40313609-F037-48C1-84B1-E1F1CE54D6D5>, Direct Investment Position (Inward / Outward) as reported by Greece and the US.

³⁵ Τράπεζα Ελλάδος, <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/ameses-ependyseis/apothemata>.

Σύμφωνα με την ίδια πηγή, οι ΗΠΑ το 2020 κατέλαβαν την 8^η θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης των ΑΞΕ στην Ελλάδα (μετά από τις κατά σειρά Ολλανδία, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Γαλλία, Ελβετία, Βέλγιο και Ηνωμένο Βασίλειο) με επενδύσεις συνολικού ύψους € 1.203,5 εκατ., ενώ οι ΗΠΑ αποτελούν το 4^ο σημαντικότερο προορισμό των ελληνικών κεφαλαίων (μετά από τις κατά σειρά Κύπρο, Βουλγαρία και Ολλανδία) με επενδύσεις συνολικής αξίας € 681,2 εκατ. (ακολουθεί η Σερβία με € 634 εκατ. στην πέμπτη θέση).

Επίσης, όπως αναφέρει έκθεση του Enterprise Greece³⁶, οι ΗΠΑ αποτελούν τον 8^ο σημαντικότερο επενδυτή για την Ελλάδα κατά την περίοδο 2011 - 2021 (μετά από τις κατά σειρά Ελβετία, Κύπρο, Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία, Κίνα/Χονγκ-Κονγκ και Λουξεμβούργο). Σύμφωνα με πληροφορίες του Enterprise Greece, για το διάστημα 2016-2018, αναφέρονται ως σημαντικές ελληνικές επενδύσεις στις ΗΠΑ, η επένδυση της Terna Energy στην Πολιτεία του Τέξας (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και της Thrace LINQ Inc. στην Πολιτεία της South Carolina (κλωστοϋφαντουργικά). Επιπλέον, κατά το διάστημα 2018-2020 παρατηρήθηκε ενδιαφέρον από αμερικανικούς ομίλους για την εγκατάσταση κέντρων παροχής υπηρεσιών outsourcing - Business Process Outsourcing Centers - στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αμερικανικών εταιρειών που υλοποίησαν τέτοιου είδους επενδύσεις στην Ελλάδα με την στήριξη του Enterprise Greece είναι η εταιρεία TTEC (με έδρα την Πολιτεία του Colorado) και η εταιρεία SITEL (με έδρα την Πολιτεία της Florida).

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (τεύχος Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου 2018)³⁷, η αμερικανική ONEX Technologies Group με έδρα την Νέα Υόρκη ίδρυσε στην Ελλάδα την θυγατρική ONEX Shipyards (<http://www.onexsyrosshipyards.com>), η οποία ανακαίνισε, ανακατασκεύασε και επαναλειτούργησε τον Μάρτιο του 2018 το ναυπηγείο στο Νεώριο της Σύρου, δημιουργώντας 310 θέσεις εργασίας.

Το 2018 η αυτοκινητοβιομηχανία Tesla προχώρησε στη σύσταση της ελληνικής εταιρείας Tesla Greece, μέσω θυγατρικής της αμερικανικής πολυεθνικής στην Ολλανδία. Πρόκειται για κέντρο έρευνας ηλεκτρικών κινητήρων αυτοκινήτων που λειτουργεί στο Τεχνολογικό Πάρκο «Λεύκιππος» του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος στην Αθήνα.

Το 2018 η αμερικανική εταιρεία EMPIST (www.empist.com), με έδρα το Σικάγο, του Ελληνοαμερικανού ιδρυτή John Kamras, διεύρυνε την επένδυσή της στην Αθήνα που ξεκίνησε με την ίδρυση υποκαταστήματος το 2014.³⁸

Στην ΔΕΘ του 2019 ανακοινώθηκε ότι η φαρμακευτική εταιρεία κολοσσός Pfizer, με έδρα την Νέα Υόρκη, η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 1960, προτίθεται να εγκαταστήσει στην Θεσσαλονίκη κέντρο ψηφιακής τεχνολογίας, τεχνητής νοημοσύνης και ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων.³⁹ Κατά το 2021 η Pfizer προχωρά σε δεύτερη επένδυση στη Θεσσαλονίκη με τη λειτουργία Κέντρου Επιχειρησιακών Λειτουργιών και Υπηρεσιών. Υπολογίζεται ότι όταν ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του εν λόγω Κέντρου, θα έχουν δημιουργηθεί συνολικά περί τις 700 νέες θέσεις εργασίας για επιστήμονες στην Θεσσαλονίκη.⁴⁰

³⁶ <https://www.enterprisegreece.gov.gr/h-ellada-shmera/giati-ellada/ksenes-ameses-ependyseis>

³⁷ <http://www.mindev.gov.gr/wp-content/uploads/2018/06/ΔΕΛΤΙΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ-2018.pdf>

³⁸ <https://www.businessnews.gr/el/epixeiriseis/epixeiriseis/h-empist-llc-επεκτείνει-τις-επιχειρηματικές-της-δραστηριότητες-και-στην-ελλάδα.html>

³⁹ <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3381104/i-megali-ependusi-tis-pfizer-pou-bazei-tin-ellada-ston-pagkosmio-ereunitiko-xarti>

⁴⁰ <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3546777/ano-ton-100-ekat-i-ependusi-tis-pfizer-sta-hubs-sti-thessaloniki>

Επίσης, στην ΔΕΘ 2019, η Cisco, με έδρα την Καλιφόρνια, ανακοίνωσε την πρόθεσή της να εγκαταστήσει ένα Κέντρο Καινοτομίας για την ανάπτυξη τεχνολογιών Smart Cities και IoT (Internet of Things), καθώς και ένα Κέντρο Ανάπτυξης Ψηφιακών Δεξιοτήτων, στην Θεσσαλονίκη.⁴¹ Το Κέντρο Ανάπτυξης Ψηφιακών Δεξιοτήτων ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Σεπτέμβριο του 2020 και η σχετική επένδυση ανήλθε στα € 12 εκατ.⁴²

Το Μάιο του 2019 εγκαινιάστηκε στον Άγιο Νικόλαο της Κρήτης το ξενοδοχείο Wyndham Grand Crete Mirabello Bay, επένδυση της αμερικανικής εταιρείας Wyndham Hotels & Resorts, με έδρα την Πολιτεία του New Jersey. Πρόκειται για το δεύτερο ξενοδοχείο της εταιρείας που ξεκίνησε τη λειτουργία του στην Ελλάδα (το πρώτο είναι πέντε αστέρων και βρίσκεται στην Αθήνα). Η Wyndham Hotels & Resorts είναι μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες ξενοδοχειακού franchising, διαχειριζόμενη άνω των 9.000 ξενοδοχείων σε 80 χώρες του κόσμου.⁴³

Η αμερικανική εταιρεία παραγωγής αιολικής ενέργειας Invenenergy (<https://invenenergy.com/>) με έδρα το Σικάγο ανακοίνωσε τον Ιανουάριο του 2020 την έναρξη δραστηριότητάς της στην Ελλάδα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Τον Μάιο του 2020 ανακοινώθηκαν δύο πολύ σημαντικές εξαγορές ελληνικών εταιρειών τεχνολογίας από αμερικανικές. Πρόκειται για:

- την εξαγορά της ελληνικής εταιρείας Think Silicon (<https://think-silicon.com>) με έδρα την Πάτρα από την αμερικανική Applied Materials με έδρα στην Πολιτεία της California. Η αμερικανική εταιρεία προτίθεται να διατηρήσει την υφιστάμενη ομάδα μηχανικών και να την επεκτείνει. Το ύψος της εξαγοράς εκτιμάται άνω των \$ 50 εκατ. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες εξαγορές στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας στην Ελλάδα. Η Applied Materials, με έδρα στη Santa Clara της Καλιφόρνια, είναι ηγέτης της παγκόσμιας αγοράς στην τεχνολογία συσκευών παραγωγής chip υπολογιστών και οθονών, με παρουσία σε 18 χώρες και άνω των 22.000 εργαζόμενους παγκοσμίως. Η Applied Materials με αφορμή την εξαγορά της Think Silicon ανακοίνωσε τα σχέδιά της για τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων της στην Ελλάδα.⁴⁴

- την εξαγορά της ελληνικής εταιρείας Softomotive (<https://www.softomotive.com>) από την Microsoft (με έδρα το Seattle της Πολιτείας Washington). Σε συνέχεια της εξαγοράς, η αμερικανική εταιρεία σχεδιάζει τη δημιουργία ενός κέντρου ανάπτυξης RPA (Robotic Process Automation) στην Ελλάδα. Το ύψος της εξαγοράς εκτιμάται στα \$ 150 εκατ. Πρόκειται για μια από τις πιο επιτυχημένες εξαγορές που έχει να επιδείξει το ελληνικό οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων. Μετά την εξαγορά, η Microsoft ανακοίνωσε ότι προτίθεται να αναπτύξει κέντρο έρευνας για τις τεχνολογίες RPA στην Ελλάδα.⁴⁵

Τον Οκτώβριο του 2020 η Microsoft ανακοίνωσε την υλοποίηση μιας εμβληματικής επένδυσης στην Ελλάδα, τη δημιουργία κόμβου data center που θα αποθηκεύει και διαχειρίζεται τα δεδομένα στο υπολογιστικό «νέφος» (cloud computing), στην Αττική, ύψους € 400 εκατ., στα πλαίσια της πρωτοβουλίας της “GRforGrowth”. Η επένδυση πιθανότατα θα υλοποιηθεί στο Λαύριο.⁴⁶

⁴¹ <https://www.fortunegreece.com/article/pros-dimiourgia-kentrou-kenotomias-sti-thessaloniki-i-cisco/>

⁴² <https://www.insider.gr/tehnologia/145547/anoixe-diethnes-kentro-psifiakon-dexiotiton-tis-cisco-sti-thessaloniki>

⁴³ <https://www.insider.gr/toyrismos/112938/egkainiastike-prototypos-wyndham-grand-crete-ston-agio-nikolao-tis-kritis>

⁴⁴ https://startupper.gr/deals/60234/i-elliniki-think-silicon-exagorastike-apo-tin-applied-materials/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Think+Silicon

⁴⁵ <https://www.kathimerini.gr/1078834/article/oikonomia/epixeirhseis/h-microsoft-e3agorase-thn-ellhnikh-softomotive>

⁴⁶ <https://www.tanea.gr/2021/05/11/economy/economy-greece/ola-deixnoun-layrio-gia-tin-ependysi-tou-1-dis-eyro-apo-tin-microsoft/>

Επίσης, το Νοέμβριο του 2020 η ελληνική εταιρεία Lamda Hellix (<https://lamdahellix.com>) εξαγοράστηκε από την αμερικανική Digital Realty⁴⁷. Η Lamda Hellix με έδρα την Αθήνα παρείχε υπηρεσίες Data Centers και αποτελούσε έναν από τους μεγαλύτερους παρόχους εν λόγω υπηρεσιών στην νοτιοανατολική Ευρώπη. Η εξαγορά πραγματοποιήθηκε μέσω της θυγατρικής της Digital Realty στην Ευρώπη, Interxion. Η Digital Realty, με έδρα το San Francisco (Καλιφόρνια), αποτελεί παγκόσμιο ηγέτη στο χώρο των data centers, διαχειριζόμενη άνω των 280 κέντρων σε 45 πόλεις σε 20 χώρες. Η συγκεκριμένη εξαγορά σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα επένδυση της Microsoft, θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη της Ελλάδας ως ψηφιακού κόμβου για την ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Στις αρχές του 2021 ανακοινώθηκε η ανάληψη από την αμερικανική εταιρεία Mohegan Gaming & Entertainment, με έδρα την Πολιτεία του Connecticut, σε κοινοπραξία με την ΓΕΚ Τέρνα, της κατασκευής, αξιοποίησης και λειτουργίας του καζίνο στο Ελληνικό. Η αξία της επένδυσης υπολογίζεται στα € 1,1 δισ.⁴⁸

Στις αρχές του 2021 η Amazon Web Services (AWS), με έδρα το Seattle της Πολιτείας Washington, ανακοίνωσε ιδιαίτερα σημαντική επένδυση που αφορά τη δημιουργία τοποθεσίας Amazon Cloud Front Edge στην Αθήνα που εντάσσει την Ελλάδα στο παγκόσμιο δίκτυο της Amazon Web Services. Σχετικό μνημόνιο συνεργασίας υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της αμερικανικής εταιρείας με σκοπό τη συνεργασία των δύο μερών για την ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού του δημοσίου τομέα, καθώς και του οικοσυστήματος καινοτομίας και νεοφυών εταιρειών της Ελλάδας.⁴⁹

Το 2021 η εταιρεία DeepCure (<https://deepcure.ai>) με έδρα τη Βοστώνη και ιδρυτή τον κ. Θρασύβουλο Καρύδη, αποφοίτου του MIT, προέβη σε επένδυση στον κλάδο της βιοτεχνολογίας με την εγκατάσταση ενός κέντρου Έρευνας & Ανάπτυξης στην Ελλάδα.⁵⁰

Η εταιρεία Sitecore (<https://www.sitecore.com/>) με έδρα το San Francisco ανακοίνωσε το 2021 την επένδυσή της στον τομέα της ανάπτυξης λογισμικού στην Αθήνα με τη δημιουργία ενός νέου τεχνολογικού hub. Η επένδυση αυτή προέκυψε από την εξαγορά από πλευράς Sitecore της ελληνικής Moosend με έδρα το Λονδίνο, τον Μάιο του 2021.⁵¹

Τον Ιανουάριο του 2022 η αμερικανική πολυεθνική τράπεζα επενδύσεων με έδρα την Νέα Υόρκη JP Morgan απέκτησε το 48,5% της ελληνικής εταιρείας παροχής ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Viva Wallet (<https://www.vivawallet.com/>). Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες εξελίξεις στο τομέα των startups στην Ελλάδα καθώς, σύμφωνα με δημοσιεύματα, το τίμημα της επένδυσης ξεπερνά το € 1 δισ.⁵²

Η εταιρεία έρευνας αγοράς Prodege (<https://www.prodege.com/>) με έδρα το Λος Άντζελες εξαγόρασε τον Φεβρουάριο του 2022 την ελληνική εταιρεία Pollfish που διατηρεί γραφεία σε Αθήνα και Νέα Υόρκη. Η Pollfish έχει αναπτύξει μια διαδικτυακή πλατφόρμα διενέργειας ερευνών αγοράς μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίου από το κινητό τηλέφωνο των πελατών.⁵³

⁴⁷ <http://www.mindev.gov.gr/δήλωση-υπουργού-ανάπτυξης-επενδύσε-2/>

⁴⁸ <https://www.kathimerini.gr/economy/561264496/sti-mohegan-gek-terna-to-kazino-sto-elliniko/>

⁴⁹ <https://www.fortunegreece.com/article/ependisi-tis-amazon-web-services-stin-ellada/>

⁵⁰ <https://www.epixeiro.gr/article/324250>

⁵¹ <https://www.newsit.gr/megales-epixeiriseis/Sitecore-tethike-se-leitourgia-to-technologiko-hub-ton-athinon-100-nees-proslipseis-to-2022/3453545/>

⁵² <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3611423/pos-ftasame-sto-mega-deal-j-p-morgan-viva-wallet>

⁵³ <https://www.capital-gr.cdn.ampproject.org/c/s/www.capital.gr/epixeiriseis/3611897/i-amerikaniki-prodege-exagorazei-tin-elliniki-startup-pollfish?amp=true>

Δίχως μέχρι στιγμής (Μάιος 2022) να έχει επιβεβαιωθεί επίσημα, ανακοινώθηκε πρόσφατα η εξαγορά - ορόσημο για τα δεδομένα του ελληνικού startup οικοσυστήματος, της ελληνικής εταιρείας Accusonus (<https://accusonus.com/>) από τον τεχνολογικό κολοσσό με έδρα την Silicon Valley, Meta (πρώην Facebook). Η Accusonus, εταιρεία επεξεργασίας ψηφιακού ήχου, ιδρύθηκε το 2013 και διατηρεί παρουσία σε Βοστώνη και Πάτρα.⁵⁴

10. ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΣΙΚΑΓΟ)

Κατά το έτος 2021 κατεγράφη σημαντική αύξηση του εισερχόμενου τουρισμού, καθώς, συνεπεία των μέτρων περιορισμού εξάπλωσης της πανδημίας, κατέστη δυνατή η μερική ανάκαμψη της τουριστικής κίνησης παγκοσμίως. Παρά την αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ο αριθμός των αφίξεων το 2021 παραμένει μειωμένος κατά δύο τρίτα σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Ωστόσο, παρατηρείται ότι η κατανάλωση ανά ταξίδι και ανά διανυκτέρευση, καθώς και η μέση διάρκεια παραμονής έχουν αυξηθεί σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα, γεγονός που μάλλον αντικατοπτρίζει αλλαγές στο προφίλ του ταξιδιώτη από τις ΗΠΑ που επιλέγει την Ελλάδα ως προορισμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Αφίξεις, εισπράξεις, διανυκτερεύσεις, κατανάλωση Αμερικανών ταξιδιωτών

	2017	2018	2019	2020	2021	% Μεταβολή 2020/2021
Αφίξεις (χιλ. άτομα)	864,9	1.097,4	1.179	106,6	396	271,4
Εισπράξεις (εκατ. €)	813,9	1.040,1	1.188,6	86,1	596,2	592,4
Διανυκτερεύσεις (εκατ.)	9,5	11,7	12,4	1,4	5,6	300
Κατανάλωση/ταξίδι (€)	941,1	947,7	1.008,2	807,5	1.277,5	58,2
Κατανάλωση/διανυκτέρευση (€)	85,2	89,1	95,4	61,7	106	71,7
Μέση διάρκεια παραμονής (διανυκτερεύσεις)	11	10,6	10,6	13,1	16,4	25,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος (55).

11. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΗΠΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Οι οικονομικές σχέσεις Ελλάδας - ΗΠΑ διέπονται κατά κύριο λόγο από:

- Κανόνες του ΠΟΕ, στον οποίο μετέχουν και οι δύο χώρες.
- Πλαίσιο Διατλαντικής Οικονομικής Ολοκλήρωσης (Framework For Advancing Transatlantic Economic Integration Between The EU And The USA, 2007).
- Συμφωνία Φιλίας, Εμπορίου και Ναυτιλίας (Ν.Δ.2893 / 1954).
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Ν.Δ. 2548 / 1953).

⁵⁴ <https://www.euro2day.gr/news/enterprises/article/2123286/epishmopoieitai-h-exagora-ths-ellhnikhs-startup-ac.html>

⁵⁵ <https://www.bankofgreece.gr/en/statistics/external-sector/balance-of-payments/travel-services>

- Συμφωνία Εγγυήσεων Επενδυμένου Κεφαλαίου (Ν.Δ.2424 / 1953).
- Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών (Ν.2027 / 1992).
- Συμφωνία αμοιβαίας διοικητικής αρωγής μεταξύ τελωνειακών υπηρεσιών (Ν.2066 / 1992).
- Συμφωνία Οικονομικής, Επιστημονικής και Τεχνολογικής, Εκπαιδευτικής και Μορφωτικής Συνεργασίας (Ν.1982 / 1991).
- Συμφωνία για θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ν.2186 / 1994).
- Μνημόνιο Σύστασης Επιτροπής Οικονομικής και Εμπορικής Συνεργασίας (Economic & Commercial Cooperation Committee / ECCC, ΦΕΚ 144/9.7.1999).
- Μνημόνιο για Τεχνολογική Συνεργασία στα Βαλκάνια (ITCB, Ν.2784 / 2000).
- Πρωτόκολλο Προθέσεων για Πρόληψη και Αποκατάσταση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών (Ν.3073 / 2002).
- Συνολική Τεχνική Συμφωνία (Ν.3108 / 2003).
- Συμφωνία Ασφάλειας Εμπορευματοκιβωτίων για τη λήψη μέτρων ελέγχου στο λιμένα Πειραιά σε όλα τα εμπορευματοκιβώτια με προορισμό λιμένες ΗΠΑ (CSI, υπεγράφη 25.6.2004).
- Μνημόνιο Κατανόησης USAID-ΥΠΕΞ για επέκταση της συνεργασίας USAID-Hellenic Aid (ΥΔΑΣ) στον τομέα του τουρισμού (σε πλαίσιο ECCC, υπεγράφη 20.6.2008).
- Μνημόνιο Τεχνικής Συνεργασίας για αναπτυξιακά προγράμματα στον ενεργειακό τομέα στην ΝΑ Ευρώπη μεταξύ USAID και ΚΑΠΕ, ως εκπροσώπου της Hellenic Aid (υπεγράφη 18.4.2008).
- Μνημόνιο Αναπτυξιακής Συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας, με φορείς υλοποίησης το ΚΑΠΕ και εκ της αμερικανικής πλευράς τον όμιλο International Resources Group (υπεγράφη 23.5.08).
- Συμφωνία για την Βελτίωση της Διεθνούς Φορολογικής Συμμόρφωσης και την Εφαρμογή του Νόμου Επιβολής Φορολογίας σε Λογαριασμούς της Αλλοδαπής (FATCA, Ν.4493 / 2017).
- Μνημόνιο Συνεργασίας στον τομέα διαστημικής τεχνολογίας, με φορείς υλοποίησης τον Ελληνικό Διαστημικό Οργανισμό (ΕΛΔΟ) και τη NASA (υπεγράφη 4/2019).
- Υπογραφή του 2ου Πρωτοκόλλου Τροποποίησης (Second Protocol of Amendment, 14.10.2021, έχει εισαχθεί στη Βουλή για κύρωση) και της Εφαρμοστικής Διευθέτησης (IA / Implementing Arrangement, 1.11.2021) της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας MDCA (Mutual Defense Cooperation Agreement, από 10/2019), για ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον αμυντικό τομέα.
- Επιστημονική και Τεχνολογική Συμφωνία STA (Science & Technology Agreement), για ενίσχυση των διμερών ΣΔΙΤ (Συμπράξεων Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα) στην καινοτομία (υπεγράφη 28.9.2020, κύρωση 3.6.2021).
- Μνημόνιο Κατανόησης/Συνεργασίας στον Τουρισμό, Ελλάδας-ΗΠΑ (US-Greece Tourism Memorandum of Understanding), υπεγράφη 4.4.2022.

12.ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ (ΓΡ. ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ)

Οικονομία ΗΠΑ.

Πλέον του ενός έτους εξουσίας της κυβέρνησης Biden, οι επιλογές της στο πεδίο της οικονομικής πολιτικής συμβαδίζουν, εν πολλοίς, με τις προεκλογικές εξαγγελίες του Αμερικανού Προέδρου, αν και η τελική διαμόρφωση τους, πράγματι σε πεδίο έντονης πολιτικής

αντιπαράθεσης, αποδεικνύεται λιγότερο φιλόδοξη από τις αρχικές προβλέψεις. Συναφώς, ο αντίκτυπος των κυβερνητικών παρεμβάσεων στην α/ οικονομία παραμένει περιορισμένος για την καθημερινότητα του μέσου Αμερικανού πολίτη, ο οποίος, τους τελευταίους μήνες, βλέπει το διαθέσιμο εισόδημα του να περιορίζεται λόγω του υψηλού πληθωρισμού.

Επισημαίνεται, σύμφωνα με τελευταίες ανακοινώσεις της Υπηρεσίας BLS / Bureau of Labor Statistics του Υπουργείου Εργασίας ΗΠΑ:

- 8.7.2022: τον Ιούνιο 2022 το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε χαμηλό σε 3,6%, αμετάβλητο για τέταρτο συνεχόμενο μήνα, ενώ ο συνολικός αριθμός ανέργων μειώθηκε ελαφρώς σε 5,9 εκατ. (από 6 εκατ. τον Μάιο). Εν προκειμένω, η σύγκλιση με τα προ πανδημίας επίπεδα έχει σχεδόν επιτευχθεί, καθώς τον Φεβρουάριο του 2020 το ποσοστό ανεργίας ήταν 3,5% και ο αριθμός ανέργων 5,7 εκατ.
- 13.7.2022: ο δείκτης τιμών καταναλωτή (CPI/ΔΤΚ) αυξήθηκε εκ νέου κατά τον Ιούνιο 2022, ώστε, μετά από 8 συνεχόμενους μήνες ανοδικής πορείας, ο ετήσιος πληθωρισμός ανέρχεται πλέον σε 9,1% (από 8,6% τον προηγούμενο μήνα). Καθόσον οι πληθωριστικές πιέσεις παραμένουν ισχυρές, τροφοδοτούμενες από την αύξηση του κόστους ενέργειας και τροφίμων που προκάλεσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η συνεχόμενη αύξηση του πληθωρισμού εντείνει τις ανησυχίες για το ενδεχόμενο ύφεσης, παρά την καλή εικόνα στην αγορά εργασίας και ως προς την ιδιωτική κατανάλωση.

Συναφώς, ως προς τις ανησυχίες περί οικονομικής ύφεσης, σημειώνεται η απροσδόκητη συρρίκνωση του α/ ΑΕΠ κατά 1,4% το α' τρίμηνο του 2022, αντιστροφή της αναπτυξιακής ροπής του προηγούμενου έτους, το οποίο έκλεισε με ρυθμό ανάπτυξης 6,9% το δ' τρίμηνο 2021, ενώ πιθανολογείται συρρίκνωση της α/ οικονομίας και το β' τρίμηνο του 2022 (αναμένεται πρώτη επίσημη εκτίμηση 28/7). Η επιβράδυνση του ρυθμού ανάκαμψης από την πανδημία, συναρτάται βεβαίως με τις παγκόσμιες οικονομικές συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, ιδίως στην ενέργεια και στις μεταφορές.

Παρεμφερώς, ο Πρόεδρος Biden ανέφερε σε πρόσφατες δηλώσεις του (7/2022) ότι η αντιμετώπιση του πληθωρισμού αποτελεί άμεση προτεραιότητα της κυβέρνησης, ενώ απαιτείται ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση για τον έλεγχο των τιμών. Γεγονός είναι, πάντως, ότι η θετική πορεία της αγοράς εργασίας έχει επιτρέψει την αναπροσαρμογή της νομισματικής πολιτικής, για δραστική αντιμετώπιση του πληθωρισμού από τη FED, με σειρά αυξήσεων επιτοκίων κατά τους τελευταίους μήνες. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα έχει ήδη προβεί σε τρεις αυξήσεις επιτοκίων κατά το 2022, χωρίς ωστόσο ικανοποιητικά αποτελέσματα ακόμα ως προς τη συγκράτηση του πληθωρισμού, ενώ αναμένεται να ακολουθήσει νέα αύξηση επιτοκίων (ενδεχομένως σε επόμενη συνεδρίαση της αρμόδιας Επιτροπής FOMC, της FED, 26-27.7.2022), καθώς είναι πλέον ακόμα πιο προφανής η ανάγκη να επιβραδυνθεί η οικονομία για αποφυγή μιας ενδεχόμενης ύφεσης, με απώλειες σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας.

Ενόψει των ενδιάμεσων εκλογών του Νοεμβρίου τρ.έ. στις ΗΠΑ, το αυξανόμενο κόστος ζωής παραμένει κορυφαίο ζήτημα, με αρνητικές επιπτώσεις στη δημοτικότητα του Α/ Προέδρου, καθόσον η δύσκολη οικονομική συγκυρία γεννά έντονη κριτική και δυσαρέσκεια σε μεγάλη μερίδα Αμερικανών ψηφοφόρων, όπως εξάλλου αντικατοπτρίζεται και στις δημοσκοπήσεις (42% ποσοστό αποδοχής του Α/ Προέδρου σε έρευνα Reuters/Ipsos 26.4.22, ενώ ήδη από τον Αύγουστο του 2021 το εν λόγω ποσοστό κυμαίνεται σε επίπεδα κάτω του 50%).

Σχέσεις ΕΕ - ΗΠΑ.

Η 2η υπουργική συνάντηση του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ (TTC / Trade & Technology Council) έλαβε χώρα 15-16 Μαΐου στο Saclay Γαλλίας, ενώ οι ΗΠΑ

εκπροσωπήθηκαν από τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Antony Blinken και η ΕΕ από τους Επιτρόπους Vestager, Breton και Dombrovskis. Η συγκεκριμένη συνάντηση έθεσε τα θεμέλια της συνεργασίας των δύο μερών, τα οποία συμφώνησαν ότι στις επόμενες συναντήσεις (στις ΗΠΑ τέλη του 2022 και στη Σουηδία την άνοιξη του 2023) θα πρέπει να παραδοθούν συγκεκριμένα έργα για να καταδειχθεί η προστιθέμενη αξία του TTC.

Κύρια θέματα συζήτησης ήταν: α) η υποστήριξη στην Ουκρανία, β) η ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού, γ) η προστασία του δημοκρατικού ψηφιακού μοντέλου σε τρίτες χώρες, δ) οι αναδυόμενοι τεχνολογικοί τομείς, ε) η τυποποίηση, και στ) η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας 1 (τεχνολογικά πρότυπα) συμφωνήθηκε τυποποίηση σε ορισμένους τομείς συνεργασίας (τεχνολογία φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, ανακύκλωση υλικών, ψηφιακή ταυτότητα, IoT), ενώ στην Υποομάδα για την Τεχνητή Νοημοσύνη συμφωνήθηκε η αξιολόγηση και μέτρηση της αξιόπιστης Τεχνητής Νοημοσύνης. Στην Ομάδα Εργασίας 3 (εφοδιαστικές αλυσίδες / Υποομάδα για ημιαγωγούς), συμφωνήθηκε η συνεργασία για τη διασφάλιση της διαφάνειας των αλυσίδων εφοδιασμού, ιδίως ημιαγωγών. Στην Ομάδα Εργασίας 4 (ασφάλεια και ανταγωνιστικότητα αλυσίδων εφοδιασμού των ΤΠΕ), συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για τη χρηματοδότηση της ασφαλούς και ανθεκτικής συνδεσιμότητας και των αλυσίδων εφοδιασμού σε τρίτες χώρες. Στην Ομάδα Εργασίας 5 (τεχνολογικές πλατφόρμες), συζητήθηκε η αποφυγή διάδοσης επιβλαβούς και παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο, καθώς και το θέμα της χειραγώγησης πληροφοριών από παράγοντες του εξωτερικού.

ΕΕ και ΗΠΑ συμφώνησαν να συνεχίσουν τη συνεργασία τους σε όλες τις ομάδες εργασίας, με προτεραιότητα σε: α) ελέγχους εξαγωγών, β) ανθεκτικότητα αλυσίδων εφοδιασμού, σε συνεργασία με ομονοούμενες χώρες (π.χ. Καναδάς, Αυστραλία), γ) χρηματοδότηση έργων σε αναπτυσσόμενες χώρες, δ) συνεργασία στην έρευνα σε αναδυόμενες τεχνολογίες (τεχνητή νοημοσύνη, κβαντική τεχνολογία και 5G/6G), και ε) δημιουργία κοινών παγκόσμιων προτύπων.

Διμερείς σχέσεις Ελλάδας - ΗΠΑ.

Αναφερόμενοι στο ιδιαίτερα καλό επίπεδο οικονομικών σχέσεων Ελλάδας-ΗΠΑ, κατά την τελευταία δεκαετία, επισημαίνεται ότι πραγματοποιείται, από το 2018, ο θεσμοθετημένος ετήσιος Στρατηγικός Διάλογος (ΣΔ) Ελλάδας-ΗΠΑ, ως πλατφόρμα ενισχυμένης συνεργασίας σε σειρά τομέων κοινού ενδιαφέροντος (περιφερειακής συνεργασίας, άμυνας/ασφάλειας, επιβολής του νόμου και καταπολέμησης της τρομοκρατίας, ενέργειας, παιδείας/πολιτισμού), συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου και των επενδύσεων, κομβικών οικονομικών θεμάτων διμερούς συνεργασίας. Τον Οκτώβριο 2021 πραγματοποιήθηκε, δια ζώσης, ο Τρίτος Γύρος του ΣΔ στην Ουάσιγκτον, ΗΠΑ, ενώ, πλέον, προγραμματίζεται η, επίσης δια ζώσης, διεξαγωγή του Τέταρτου Γύρου του ΣΔ στην Αθήνα το φθινόπωρο του 2022.

Παρεμφερώς, ως τελευταίες σχετικές εξελίξεις 2021-2022, σε ειδικότερους τομείς συνεργασίας, επισημαίνονται: α) η υπογραφή, 14.10.2021, του 2ου Πρωτοκόλλου Τροποποίησης (Second Protocol of Amendment) της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας (MDCA, για ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον αμυντικό τομέα), β) η κύρωση, 3.6.2021, της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συμφωνίας STA (Science-Technology Agreement, για

ενίσχυση των διμερών ΣΔΙΤ στην καινοτομία), και γ) η υπογραφή, 4.4.2022, του Μνημονίου Κατανόησης/Συνεργασίας στον Τουρισμό (US-Greece Tourism Memorandum of Understanding).

Στο πλαίσιο των εργασιών της διμερούς Ομάδας Εργασίας “Εμπόριο και Επενδύσεις”, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να εκφράζουν το ενδιαφέρον τους για συνεργασία σε σειρά τομέων κοινού ενδιαφέροντος (ενδεικτικά: καινοτομία/τεχνολογία, νεοφυείς επιχειρήσεις, ενέργεια, πληροφορική, τουρισμός, υποδομές), αναγνωρίζοντας ότι η Ελλάδα διαχειρίστηκε επιτυχώς την υγειονομική κρίση, χαρακτηρίζεται από σταθερό και ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον και η οικονομία της αναμένεται να σημειώσει θετική πορεία κατά τα επόμενα έτη.

Α/εταιρείες και Α/αξιωματούχοι αναγνωρίζουν τις σημαντικές δυνατότητες της Ελλάδας ως πύλης προς την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ως κόμβου για το εμπόριο, την ενέργεια και τις μεταφορές. Από αμερικανικής πλευράς εκφράζεται ενδιαφέρον για το ελληνικό πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και δημόσιων διαγωνισμών, και για τη Βόρεια Ελλάδα ειδικότερα (λιμένες Καβάλας και Αλεξανδρούπολης, ενώ η Αλεξ/πολη εξελίσσεται σε κόμβο μεταφοράς αμερικανικού φυσικού αερίου προς την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη και διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες, εντεινόμενα ιδίως εν μέσω της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης).

Όπως ήδη επισημάνθηκε, ως προς τις ε/ εξαγωγές οι ΗΠΑ είναι ο έβδομος (7ος) σημαντικότερος αγοραστής το 2021 (από 9ος το 2020). Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2022 (σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία USITC), οι ελληνικές εξαγωγές σημείωσαν αύξηση 21,5% ως προς την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από τις ΗΠΑ σημείωσαν αύξηση 30,6%, με πρώτο εξαγωγικό προϊόν ΗΠΑ τους υδρογονάνθρακες, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου (τάση που αναμένεται να συνεχισθεί εν μέσω της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης).

Ως προς τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI), σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας οι ΗΠΑ κατατάσσονται μεταξύ των κορυφαίων 10 χωρών προέλευσης ΑΞΕ στην Ελλάδα κατά την τελευταία δεκαετία. Ορισμένα παραδείγματα επενδύσεων ΗΠΑ στην Ελλάδα είναι (ενδεικτικά) οι εταιρείες: NCH Capital, York Capital, Phillip Morris, Wyndham, Third Point, Oaktree, Deloitte, Google και ONEX, ενώ πιο πρόσφατα, νέες δραστηριότητες στην Ελλάδα ανακοίνωσαν οι εταιρείες: Tesla (2018), Pfizer (2020), Cisco (2020), Microsoft (2020), η Amazon Web services (2021), η JP Morgan (2022) και η Meta (ex-Facebook, 2022).

Συναφώς, ως προς τη συνεχή βελτίωση των προοπτικών ανάπτυξης των αμερικανικών επενδύσεων στην Ελλάδα, επισημαίνεται ότι και κατά την τελευταία ειδική έκθεση “Special 301 Report on Intellectual Property Protection” του έτους 2022, του Γραφείου USTR (οποία ανακοινώθηκε 27.4.2022), η χώρα μας δεν αναφέρεται καθόλου γενικώς ή ειδικώς (διαχρονικά πλέον από αφαίρεσης το 2020 από τον Κατάλογο Watch List, λόγω των σχετικών καλών επιδόσεων σε θέματα προστασίας των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας).

Ως προς την ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων στην αμερικανική αγορά, η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ορισμένες δυσκολίες εισόδου στην αμερικανική αγορά. Συγκεκριμένα, ως προς τις ελληνικές εξαγωγές αντιμετωπίζονται ζητήματα κυρίως σε θεματικές: 1) *Μη Δασμολογικά Εμπόδια πρόσβασης προϊόντων στην αγορά ΗΠΑ* [κυρίως σε αγροδιατροφικά προϊόντα για την εισαγωγή των οποίων απαιτείται: α) αναγνώριση ισοδυναμίας προδιαγραφών και συστημάτων παραγωγής ⁽⁵⁶⁾, ή β) έγκριση πρωτοκόλλου

---

⁵⁶ Για κρέας, πουλερικά και αυγά, αρμοδιότητας α/Υπηρεσίας FSIS, με εκκρεμότητα αιτήματος χώρας μας για κρέας χοίρου και αμνοεριφίων, νωπό κρέας / προϊόντα πουλερικών και προϊόντα αυγού.

εισαγωγής⁽⁵⁷⁾], και 2) Δασμολογικά Εμπόδια πρόσβασης προϊόντων στην αγορά ΗΠΑ [όπως α) δασμολογικές ποσοτώσεις (TRQs) σε εισαγόμενα, στις ΗΠΑ, προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου⁽⁵⁸⁾, και β) πρόσθετους δασμούς αντιντάμπινγκ σε εισαγόμενα προϊόντα ε/ εταιρειών χάλυβα].

Πέραν των παραπάνω, οι ενδιαφερόμενοι Έλληνες εξαγωγείς καλούνται να αντιμετωπίσουν επί μέρους ζητήματα λόγω ανάπτυξης και μεγέθους της αμερικανικής αγοράς, όπως, κυρίως, έντονο ανταγωνισμό από πληθώρα εισαγόμενων προϊόντων. Κατά περίπτωση ζήτημα μπορεί να είναι η μερική διαφοροποίηση των κανόνων επιχειρηματικής δραστηριοποίησης ανά Πολιτεία, λαμβανομένου υπόψη του ομοσπονδιακού συστήματος διοίκησης της χώρας, με συναφή διαφοροποίηση επιχειρηματικού κόστους. Επισημαίνεται ότι, αν και παραδοσιακά το μεγαλύτερο μέρος της επιχειρηματικής δράσης επικεντρώνεται στην Ανατολική Ακτή ΗΠΑ (Northeast και South Atlantic), και σε σημαντικότερες πύλες εισόδου ελληνικών προϊόντων (κυρίως Νέα Υόρκη), ωστόσο υπάρχει σημαντικό περιθώριο ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τόσο στις Μεσοδυτικές Πολιτείες (Midwest) και σε Πολιτείες του Νότου (South East Central και South West Central) όσο και στη Δυτική Ακτή (West/Mountain) και κυρίως West/Pacific, όπου, μεταξύ άλλων, συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των νεοφυών επιχειρήσεων και των εταιρειών τομέα ΤΠΕ.

Επισημαίνεται, σε κάθε περίπτωση, ο δυναμικός ρόλος που διαδραματίζει η ομογένεια στις ΗΠΑ ως σθεναρή γέφυρα φιλίας, συνεργασίας και ενίσχυσης των υφιστάμενων μακρόχρονων δεσμών μεταξύ των δύο πλευρών, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των επαφών που α/Κυβέρνηση διατηρεί με ομογενειακές οργανώσεις, όπως ΑΗΕΡΑ, ΑΗΙ, ΗΑΛC, Hellenic Initiative κ.ά.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Προστιθέμενη αξία οικονομικών τομέων, ως % ΑΕΠ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Νέες Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε ΗΠΑ το 2020 ανά χώρα προέλευσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Διμερές Εμπόριο Ελλάδας - ΗΠΑ, έτους 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Εμπορικές Σχέσεις 2021 (εκατ. €).

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Εξαγωγές Ελλάδας σε ΗΠΑ κατά κατηγορία SITC, έτους 2021, εκατ. EUR.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Κορυφαία 20 ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα σε ΗΠΑ (US ITC).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Εισαγωγές Ελλάδας από ΗΠΑ κατά κατηγορία SITC, έτους 2021, εκατ. EUR.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Εισαγωγές Ελλάδας από ΗΠΑ κατά κατηγορία CN4, έτους 2021, εκατ. EUR.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Αποθέματα Άμεσων Επενδύσεων Ελλάδας - ΗΠΑ (εκατ. €).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Αφίξεις, εισπράξεις, διανυκτερεύσεις, κατανάλωση Αμερικανών ταξιδιωτών.

⁵⁷ Για φρέσκα φρούτα και λαχανικά, αρμοδιότητας α/Υπηρεσίας APHIS, με εκκρεμότητα αιτήματος χώρας μας για μήλα, αχλάδια και κεράσια.

⁵⁸ Για παράδειγμα, σε βάρος ελληνικών εξαγωγών χαλύβδινων σωλήνων μεγάλης αξίας (1ο ε/ εξαγωγικό προϊόν στις ΗΠΑ το 2018, με μεγάλη κάμψη εξαγωγών ήδη από το 2019).